

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAUKRITIS - NOVEMBER 17, 1992

Nr. 225

LDDP vėl turi persvarą rinkimuose

Pirmadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, lapkričio 16 d. (Elta) – Sekmadienį įvyko rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą pakartotinis balsavimas. Buvo balsuojama 61 apygardoje, kur buvo renkama iš dviejų kandidatų, pirmajame rinkimų rate gavusių daugiausiai balsų. Pirmadienio rytą buvo gauti rezultatai iš 59 apygardų. Jie yra preliminariūs, kai kuriose apygardose neįskaičiuoti paštų gauti biuleteniai, taip pat pranešimai apie balsavimo rezultatus užsienyje. Maždaug 10-ye apygardų kandidatai surinkti balsai skiriasi labai nežymiai iš esmės.

Pagal gautus duomenis, ant-rasis turas dar labiau išryškino kairiųjų jėgų pranašumą. 36-ose apygardose laimėjo Lietuvos Demokratinės Darbo partijos kandidatai. Sąjūdių koalicija laimėjo septyniuose apygardose, Krikščionių Demokratinės partijos, Politinių Kairiųjų ir Tremtinių Sąjungos bei Demokratų Partijos blokas – irgi septyniuose, Socialdemokratų Partija – trijuose apygardose. Po vieną mandatą gavo Tautininkų Sąjungos, Nepriklausomybės Partijos, Krikščionių Demokratinės Sąjungos, Centro Judėjimo ir Lietuvos Lenkų Sąjungos kandidatai. Vienoje apygardoje nugalėjo nepriklausomas kandidatas iškėlęs pats save.

Tokiu būdu, preliminariniai duomenimis (be dviejų apygardų) LDDP Seime turi 80 mandatų (iš viso renkamas 141 Seimo narys), Sąjūdių koalicija – 25, Krikščionių Demokratinės partijos, Politinių Kairiųjų ir Tremtinių Sąjungos bei Demokratų Partijos blokas – 17, Socialdemokratų Partija – 8, Lietuvos Lenkų Sąjunga – 4. Dar penkios partijos ir judėjimai turi po vieną mandatą.

Jungtinių Tautų atstovybė Lietuvoje

Neseniai Vilniuje įsteigtos Jungtinių Tautų nuolatinės atstovybės vadovas Jorgen Lizner ėiteik savo skiriamuosius raštus užsienio reikalų ministrui Algirdui Saudargui. Ta proga Užsienio Reikalų Ministerijos spaudos ir žinių skyriaus informacijoje pažymima, kad žengtas dar vienas žingsnis į glaudesnę ir aktyvesnę Lietuvos ir Jungtinių Tautų bendradarbiavimą.

Gintaras Grušas – Popiežiaus sutikimo komisijos gen. sekretorius

Lapkričio 16 dieną Vilniaus arkikatedros bazilikoje arkivyskupas Audrys J. Bačkis diakono šventinimus suteikė Gintarui Linui Grušui. Jis paskirtas Komisijos sutikti šventąjį Tėvą Lietuvoje generaliniu sekretoriumi. Ši komisija laikinai įsikūrusi Lietuvos katalikų mokslo akademijos patalpose – Vilnius, A. Jakšto 9.

Gintaras Linas Grušas augo Kalifornijoje lietuvių šeimoje, čia baigęs kunigų seminariją, toliau plėtė žinias Romoje.

Rusija grasina netiekti dujų

Penktadienį valstybinė įmonė „Lietuvos dujos“ gavo tiekėjų perspėjimą, kad įmonei nesumo-

kėjus skolos, nuo pirmadienio Lietuvai nebus tiekiamos dujos. Kol kas „Lietuvos dujos“ gauna įprastą kiekį – 6.6 milijonų kubinių metrų – dujų. Pasak įmonės ekonomikos ir finansų direktorės Žanetos Drobnytės, „Lietuvos dujos“ tiekėjams yra skolingos 3.5 milijonus rublių. Ši skola susidarė dėl vyriausybės lygių nesuderinto kainų skirtumo.

Danija skyrė lėšas naftos paieškoms

Danijos vyriausybė Lietuvai skyrė beveik 2 milijonus kronų naftos prognozavimo, paieškų ir gavybos projekto darbams finansuoti. Iš Danijos jau atvyko grupė energetikos agentūros ir geologijos tarnybos ekspertų tartis, kur ir kaip geriau panaudoti šias lėšas. Lietuvos geologijos tarnyboje svečiai susitiko su mūsų šalies specialistais, susipažino su naftos gavybos, paieškų problemomis, pateikė savo pasiūlymų. Numatoma, kad Lietuva gaus technologijų, specialios įrangos, jai padės kurti duomenų bazę, mokyti specialistus.

Užuojauta dėl Dubčekio mirties

Penktadienį Čekijos ir Slovakijos Federacinės Respublikos ambasadoje Vilniuje apsilankė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. Jis pareiškė užuojautą dėl žinomo politinio veikėjo, buvusio Čekoslovakijos parlamento pirmininko Aleksandro Dubčekio mirties. „Aleksandras Dubčekas visada liks mano kartos atmintyje kaip vilties ir išsilaisvinimo simbolis, kaip tvirtas vyras, kuris neišsivadėjo Tėvynės ir savo principų. 1968 – Prahos pavasaris – viena iš Lietuvos Sąjūdžio istorijų“ – išrašė Landsbergis užuojautų knygoje. Joje užuojautas išrašė Lietuvos ministerijų, įvairių partijų vadovai, užsienio šalių ambasadoriai ir atstovai Lietuvoje, Lietuvos žmonės.

Putpelės – skanu ir sveika

Kaune, Žemės ūkio rūmuose, surengta pirmoji konferencija ir paroda „Naminės putpelės, jų produktų vertė žmogaus mitybai ir sveikatai“. Putpelės Lietuvoje – kol kas mažai paplitęs delikatesas, nors kitose pasaulio šalyse šis paukščių produktas vertinami kaip ekologiškai švarūs produktai. Specialistai aptarė galimybes auginti daugiau putpelių Lietuvoje.

Pratęstos 15-ojo amžiaus tradicijos

Šeštadienį Vilniaus universiteto teatro salėje surengta mėgėjų teatro šventė „Hercules-92“. Joje dalyvavo skirtingo kūrybinio braižo kolektyvai iš Mažeikių, Kelmės ir Vilniaus. Šventė pavadinta pirmo mėgėjiško spektaklio, suvaidinto Lietuvoje, vardu „Hercules“ buvo pastatytas Vilniaus universiteto teatre dar penkioliktame amžiuje. „Hercules-92“ užbaigia šiuo metų mėgėjiškų teatrų sezoną. (A.M.)

Lietuvos AT pirmininkui Vytautui Landsbergiui, lankantis Jungtinėse Tautose rugsėjo 28 d., i pasitarimus su įvairiais pareigūnais jį lydėjo patarėja iš Vilniaus Loretą Zakarevičienę, ambasadorius JAV-ems Stasys Lozoraitis, nuo AT pirm. Landsbergio į dešinę ambasadorius JT-oms Anicetas Simutis, Užsienio reikalų ministerijos antrasis sekretorius Arnoldas Milukas ir apsaugininkas.

Nuotr. Dangės Sirvytės

Abišala kalbasi su būsimu viceprezidentu Albert Gore

Washington, DC, lapkričio 13 d. – Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala penktadienį po pietų kalbėjo telefonu su būsimu JAV viceprezidentu Albert Gore, praneša Lietuvos ambasada. Premjeras palietė dvi temas savo pasikalbėjime: Rusijos karinių pajėgų išvedimą iš Lietuvos ir krašto politinę ir ekonominę padėtį.

Abišala pastebėjo, jog JAV pozicija dėl Rusijos dalinių išvedimo iš Lietuvos ir kitų Baltijos šalių buvo labai aiški: jie turi būti išvesti. Ministras pirmininkas pasakė, kad yra svarbu, kad naujoji JAV administracija šią politiką pratęstų šiuo metu, kai Rusija daro naujus politinius ir ekonominius spaudimus prieš Lietuvą.

Būsimasis viceprezidentas Gore pasakė, kad būsimasis prezidentas Clinton ir jis pats yra „labai susirūpinę“ apie Rusijos dalinių buvimą Baltijos valstybėse. Jis priminė JAV Senato poziciją, jog JAV-Rusijos santykius ateityje nulems Rusijos elgesys šiuo klausimu. Jis pasakė, kad būsimoji JAV administracija remia Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos bei Jungtinių Tautų pastangas išreikalauti greitą, tvarkingą ir visišką (Rusijos) dalinių išvedimą iš Baltijos valstybių.

Ministras pirmininkas Abišala pastebėjo, jog tarptautinėje bendruomenėje yra padaryta pasiūlymų, kad Vakarų valstybių valdžios finansuotų butų statybą Rusijoje iš Baltijos šalių išvedamiems karininkams. Premjeras tačiau pareiškė nuomonę, kad tai truktų per ilgai ir kainuotų per brangiai. Vieton to, jis prašė, kad būsimoji JAV administracija pagaltų apie dalyvavimą tarptautinio fondo steigime, kuris skirtų lėšas Rusijos karininkams nusipirkti jau esamus butus Rusijoje.

Senatorius Gore pasakė, jog šį pasiūlymą perduos būsimajam prezidentui.

Kalbėdamas su senatoriumi Gore, premjeras taip pat pabrėžė, kad LDDP laimėjimai Lietuvos Seimo rinkimuose nereiškia, kad Lietuva pasuka atgal į komunizmą. Priešinosi

je yra pasekmė dviejų faktorių: sunkaus perėjimo Lietuvoje iš ekonomikos ir rinkos ekonomiką ir labai sunkių ekonominių santykių su Rusija, kuri jau tris mėnesius nutraukė naftos tiekimą Lietuvai. Ministras pirmininkas pasakė, kad šio Rusijos veiksmo išdavoje, Lietuvos gyventojai bei pramonė šiandien neturi nei apšildymo nei karšto vandens.

Senatorius Gore pareiškė, jog jis supranta, kad spalio 25 d. rinkimų rezultatas yra protesto balsas ir kad pagrindinis klausimas rinkimuose buvo Lietuvos ekonominė padėtis.

LDDP laimėjo dėl ekonominių priežasčių

Abišala kalbasi su JAV verslininkais

Washington, DC, lapkričio 15 d. – Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala lapkričio 12 d. susitiko su JAV ambasadore tarptautinės prekybos reikalams Carla Hills aptarti Lietuvos ir JAV prekybinių ryšių galimybes, praneša Lietuvos ambasada.

A. Abišala vylysi, kad greitai laiku bus galima pasirašyti laisvos prekybos sutartį su JAV, panašią į tą, kurią visai neseniai JAV pasirašė su Kanada ir Meksika. Pirmieji žingsniai ir laisvą prekybą žengiami jau dabar: bus rengiamos sutartys dėl prekybos, investicijų ir intelektualinės produkcijos apsaugos. Buvo susitarta paspartinti jų rengimą ir pasistengti jas pasirašyti dar šį mėnesį.

Carla Hills pritarė minčiai, jog būtina skatinti prekybinių barjerų panaikinimą visame pasaulyje. Jos nuomone, sąlygos Lietuvai tiekti savo prekes yra gana palankios ir kad Lietuvos pasirinktas kelias vystant prekybą yra teisingas.

US-Baltic Foundation (JAV-Baltijos Fondas) pakvietė premjerą į pietus, kuriuose dalyvavo JAV biznierių, žurnalistų, valdžios ir kitų organizacijų atstovai. Pietų metu A. Abišala pasakė kalbą. Pirmiausia jis aptarė rinkimų Lietuvoje pirmojo turo rezultatus. Buvo pažymėta, kad pagrindinės LDDP partijos laimėjimo priežastys glūdi ekonominiuose Lietuvos sunkumuose, o taip pat ekonominėje suirutėje Rusijoje, nuo kurios Lietuva ekonomškai labai priklauso.

Rinkimus kairiesiems laimėti padėjo ir sunkumai įgyvendinti privatizaciją, kainų reformą ir pan. Ministras pirmininkas

pas pastebėjo, jog buvo tokių rinkėjų, kurie galvojo, jog LDDP lyderiams bus lengviau derėtis su Rusija, nors tai ir nėra įmanoma, nes, pasak jo, Kremliuje liko tie patys koridoriai ir durys, bet pavadės pasikeitė.

Ministras pirmininkas taip pat trumpai apibūdino ekonominę situaciją Lietuvoje, paliesdamas energetikos, privatizacijos problemas. Jis taip pat kalbėjo ir apie Lietuvos-JAV bendradarbiavimą. Ministras pirmininkas informavo, kad šiuo metu Lietuvoje veikia 7-8 stambios JAV kompanijos tačiau, turint omenyje didelį Lietuvos potencialą, tai yra tikrai mažai. Todėl jis paskatino JAV verslininkus aktyviau bendradarbiauti su Lietuva. Jis taip pat patikino, kad net ir po tokių, daug kam netikėtų, rinkimų rezultatų, nebus daromi esminiai pakeitimai, vykdant ekonomines reformas.

Vėliau ministras pirmininkas atskė į verslininkų klausimus. JAV verslininkai domėjosi Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos, rinkimų, energetikos, Lietuvos-Europos Bendrijos bei trijų Baltijos šalių santykių, užsienio investicijų bei kitais klausimais.

– Londone besilankantis Rusijos prez. Boris Jelcin pakvietė į Maskvą oficialiam vizitui Anglijos karalienę Elzbietą. Ji kvietimą priėmė. Nemanoma, kad vizitas įvyks anksčiau kaip 1994 metais. Tai bus pirmasis karališkosios šeimos vizitas Rusijoje po to, kai bolševikai nužudė Anglijos karalienės giminaičius Rusijos carą ir jo šeimą.

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Premjeras Abišala tariasi kariniais reikalais Pentagone

Washington, DC, lapkričio 15 d. – Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala lapkričio 12 d. Pentagone susitiko su JAV gynybos ministro pavaduotoju Paul D. Wolfowitz bei kitais septyniais jo štabo nariais aptarti Rusijos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos ir pačios Lietuvos kariuomenės vystymo klausimus, praneša Lietuvos ambasada.

Rusijos atstovas Washingtono buvo patikinęs Wolfowitz'ą, kad kariuomenės išvedimas vyksta pagal anksčiau Jelcino pasirašytą sutartį. Wolfowitz'as domėjosi grįžtančių į Rusiją karininkų bei jų šeimų apgyvendinimo problema, rusakalbių gyventojų, kaip tautinės mažumos, teises Baltijos regione; buvo teiraujamas, ar yra pasirašyta su Rusija sutartis dėl karinio tranzito per Lietuvos teritoriją. Į pastarąjį klausimą premjeras atskė, jog Lietuva yra seniai siūliusi sudaryti tokią sutartį, tačiau, net ir jos neturint, Lietuva netrukdo Rusijai gabenti per Klaipėdos uostą iš Vokietijos išvedamą kariuomenę. Vis dėlto tokia padėtis negali ilgai tęstis.

Ministras pirmininkas A. Abišala, pasakė, jog neturi garantijų, kad kariuomenės išvedimas nebus sustabdytas. Tuo tarpu išvykstančių karininkų apgyvendinimas yra labai dirbtinė, negu reali problema. Lietuva yra siūliusi dalyvauti namų statybos programoje, jei ji būtų finansuojama, tačiau nėra gavusi atsakymo, kur ir kiek namų reikėtų statyti.

Premjeras pabrėžė, kad tautinių mažumų teisės Baltijos valstybėse nėra pažeidžiamos. Priešingai rusai turi labai geras galimybes išlaikyti savo kalbą ir kultūrą. Tuo tarpu nei viena valstybė automatiškai nesuteikia pilietybės atvykėliams. Ir šiuo atžvilgiu, sąlygos pilietybei įsigyti Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje yra daug švelnesnės, nei kur kitur. Tarptautinėje praktikoje nėra priimta, kad viena ar kita valstybė laikytų savo kariuomenę kitoje šalyje savo tautiečių teisėms užtikrinti.

Ministro pirmininko nuomone, paskutinis Jelcino pa-

reikimas dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių kelia didelį nerimą, nors yra daugiau skirtas Rusijos vidaus politikai koreguoti, nei nukreiptas į išorę.

A. Abišala apibūdino mūsų poreikius vystant Lietuvos krašto apsaugos sistemą. Jis teigė, kad reikalinga pagalba specialistų paruošimo ir ginkluotės srityje. Lietuva nenumačiusi formuoti didelės kariuomenės, tačiau nori turėti galimybę apsaugoti savo sienas ir likviduoti galimas išorės provokacijas. Buvo kalbama apie būtinybę paruošti civilinės gynybos sistemą įvairių katastrofų atveju.

Wolfowitz paminėjo, kad Lietuvoje jau pradėta įgyvendinti JAV valdžios programa IMET (International Military Education and Training). Taip yra paskirtas JAV karo atašė Lietuvoje, kuris netrukus atvyks į Vilnių.

Irakio ginklų pardavimo investigacija Britanijoje

Londonas, lapkričio 10 d. – Britanijos valdžia antradienį pranešė, kad pradės investigaciją kaltinimų, kad buvusios ministrės pirmininkės Margaret Thatcher vyriausybė slaptai skatino ginklų pardavinėjimą Irakui iki vos porą savaitių prieš Persų įlankos karo pradžią 1990 metais.

Min. pirm. John Major nutarė užvesti šią investigaciją, iškilus įtarinėjimams, kad Konservatorių partijai priklausantys ministrai ir pati premjerė dalyvavo nelegalioje veikloje.

Latviai turi geriau integruoti mažumas

Ryga, lapkričio 1 d. (RFE/RL) – Latvijos AT pirm. Anatolijus Gorunovs, kalbėdamas Latvijos diplomatiniam korpusui apie Latvijos vidaus ir užsienio reikalus, pabrėžė, kad Latvija turinti labiau stengtis integruoti mažumas, kad gyventojai būtų vieningesni ir mažiau susiskirstę į priešingus polius. Jis siūlė, kad Latvijos AT priimtų pilietybės ir natūralizavimo įstatymą, kurį balsuotojai indorsuotų referendumu.

Gorunovs tačiau vis vien pakartojė savo pažiūrą, kad pilietybei gauti vis vien būtų reikalaujama būti išgyvenus 10 metų, mokėti latviškai ir padaryti ištikimybės priesaiką.

reikimas dėl Rusijos kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių kelia didelį nerimą, nors yra daugiau skirtas Rusijos vidaus politikai koreguoti, nei nukreiptas į išorę.

A. Abišala apibūdino mūsų poreikius vystant Lietuvos krašto apsaugos sistemą. Jis teigė, kad reikalinga pagalba specialistų paruošimo ir ginkluotės srityje. Lietuva nenumačiusi formuoti didelės kariuomenės, tačiau nori turėti galimybę apsaugoti savo sienas ir likviduoti galimas išorės provokacijas. Buvo kalbama apie būtinybę paruošti civilinės gynybos sistemą įvairių katastrofų atveju.

Wolfowitz paminėjo, kad Lietuvoje jau pradėta įgyvendinti JAV valdžios programa IMET (International Military Education and Training). Taip yra paskirtas JAV karo atašė Lietuvoje, kuris netrukus atvyks į Vilnių.

Irakio ginklų pardavimo investigacija Britanijoje

Londonas, lapkričio 10 d. – Britanijos valdžia antradienį pranešė, kad pradės investigaciją kaltinimų, kad buvusios ministrės pirmininkės Margaret Thatcher vyriausybė slaptai skatino ginklų pardavinėjimą Irakui iki vos porą savaitių prieš Persų įlankos karo pradžią 1990 metais.

Min. pirm. John Major nutarė užvesti šią investigaciją, iškilus įtarinėjimams, kad Konservatorių partijai priklausantys ministrai ir pati premjerė dalyvavo nelegalioje veikloje.

Latviai turi geriau integruoti mažumas

Ryga, lapkričio 1 d. (RFE/RL) – Latvijos AT pirm. Anatolijus Gorunovs, kalbėdamas Latvijos diplomatiniam korpusui apie Latvijos vidaus ir užsienio reikalus, pabrėžė, kad Latvija turinti labiau stengtis integruoti mažumas, kad gyventojai būtų vieningesni ir mažiau susiskirstę į priešingus polius. Jis siūlė, kad Latvijos AT priimtų pilietybės ir natūralizavimo įstatymą, kurį balsuotojai indorsuotų referendumu.

Gorunovs tačiau vis vien pakartojė savo pažiūrą, kad pilietybei gauti vis vien būtų reikalaujama būti išgyvenus 10 metų, mokėti latviškai ir padaryti ištikimybės priesaiką.

Vokietija netoleruos neonacių kariuomenę

Bona, lapkričio 12 d. – Vokietijos Gynybos ministras pažadėjo pašalinti iš Vokietijos kariuomenės radikalioms dešiniųjų grupėms priklausančius karius, po to kai laikraščiuose pasirodė žinios, jog keli kareiviai dalyvavo pabėgėlių namų užpildinėjimuose. „Aš darysiu viską savo galioje, kad kariuomenės vardas nebūtų sugadintas individualių karių smurto veiksmais“, pareiškė gynybos ministras Volker Ruehe. Visi kareiviai, kurie pasirodys priklausantys radikalių grupėms, bus pašalinti, nežiūrint, ar jie patys dalyvavo smurto veiksniuose, jis sakė.

Valdžios pareigūnai pranešė, kad kareiviai, priklausantys dešiniųjų radikalų grupėms dalyvavo bent trijuose nužudymuose, mažiausiai 20-je užpuolimų pabėgėlių namų ir ekstremistinės propagandos sklaidyme.

– Londone besilankantis Rusijos prez. Boris Jelcin pakvietė į Maskvą oficialiam vizitui Anglijos karalienę Elzbietą. Ji kvietimą priėmė. Nemanoma, kad vizitas įvyks anksčiau kaip 1994 metais. Tai bus pirmasis karališkosios šeimos vizitas Rusijoje po to, kai bolševikai nužudė Anglijos karalienės giminaičius Rusijos carą ir jo šeimą.

KALENDORIUS
Lapkričio 17 d.: Šv. Elzbieta Vengrė, Alfiejus, Viktorija, Geautas, Gilvilė.
Lapkričio 18 d.: Maksimas, Otonas, Lizdeika, Ledrūna.
ORAS CHICAGOJE
Antradienį saulė tekėjo 6:41, leidžiasi 4:30. Dieną daugiausia debesuota, iš ryto gali būti pagnis. Temperatūra dieną 42 F (5 C), naktį 29 F (-2 C).
Trečiadienį saulė teka 6:42, bus šaltiau ir gali truputį pagsniigi.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KAI VYRAS NOSIMI ŽEMĖ ARIA

Klausimas. Gyvenom kaip baltųjų pora mudu su vyru iki savo amžiaus vidurvasario. Aš dar šiaip taip laikau, bet manasis jau per daug nosimi emė žemę arti. Ar nėra jam kokios atgaivos, kad jis vėl bent kiek atsipeikėtų?

Atsakymas. Yra, kur čia nebus, bet, žinoma, tik išmintingiesiems. Kiekvienas, nenorėdamas anksti pasenti, turi žvaliai gyventi visą savo amžių. Jau nustęstis šaltinis teka iš išmintingumo uolos. Štai toji uola.

Antikstines liaukos – adrenalai – gamina ir tiesiai į kraują pila daugiau negu 20 steroidinių – kortizoninių hormonų, kurių pareiga užlaikyti kūno gyvybinius vyksmus pilnoje tvarkoje. Tų hormonų gamyba mažėja, žmogui pusamžio sulaukus. Aišku, tada pamažu prasižemėja senatvėsi negalavimai.

Medicininiais tyrimais nustatyta, kad kasdieniniai nemaži vitamino C kiekiai veikia atjauninančiai minėtas antikstines liaukas ir jos ima gaminti minėtus hormonus didesniais kiekiais – panašiai, kaip pas jaunas žmones, kad jos tuos hormonus gamina.

Nebūtinai yra vitamino C emimas tabletėmis, kai valgo ma gausiai vitamino C turinčių vaisių ir daržovių.

Pabrėžtinas čia teigimas – gausus tokių vaisių-daržovių valgymas – mažiausiai 6 kartus per dieną.

Tos gausiai vitamino C turinčios ir gausiais kiekiais kasdien valgytinios daržovės su vaisiais yra: žalių lapų daržovės, geltonos spalvos, citrininiai vaisiai ir jų sultys, duona ir grūdų gaminiai, bulvės, pienas, įvairios daržovės ir vaisiai.

Žinoma, jau šiandien turime tvarkyti sugedusius dantis, kad pajėgtume nuo ankstyvo suse-nėjimo minėtas daržoves ir vaisius gausiai kasdien valgyti.

Svarbiausias dantų gydymas yra jų sveikų užlaikymas – po 6 minutes po kiekvieno valgio ir einant gulti jų valymas vidutinio šurkštumo dantų šepetėliu. Tai mažiausias reikalavimas iš kiekvieno mūsų. Parodykite bent kartą į metus, ypač apie Velykas, dantų gydytojui savo dantis ir pildykime juos nurodymus, ypač šalia šepetėlio dar ir su specialiu siūlu tarpdantčius išvalydami.

Dantis tvarkydami ir daržovių-vaisių valgydami nusiteikdami, mes gausiai kūni suteiksim vitamino C. O šis mus ne tik nuo ankstyvo suse-nėjimo – su-luosėjimo saugos, bet ir dar kitus negalavimus šalins.

Dabar tūli pensininkai prašo jų intymumą pagerinančių vaistų. Vaistai yra cinko sulfatas, Johimbino tabletės ir vitaminai A, E ir C, ypač pastarasis.

Visi, ypač intymume pasilpusieji, žinokime, kad sveikas lytinis gyvenimas – normalus intymumas yra susijęs su bendra vyro sveikata ir su jo jaunatviškumu.

Japonai medikai – tyrinėtojai tvirtina, kad yra tiesioginis ryšys tarp vitamino C kiekio kūne ir lytinių liaukų hormonų gamybos. Dar to negana. Švedų medikai mano, kad vitaminas E yra lytinis – sex vitaminas. Jis vaidina svarbų vaidmenį lytinių liaukų veikloje.

Prostatos sekretas, kuris maitina sėklą – spermatozoidus yra gausus ne tik cinku, bet ir vitaminais C ir E. Trūkumas

kūne tų dviejų C ir E vitaminų, lėtina lyties liaukose hormonų gamybą ir tuomi pačiu artina per ankstyvą vyro suse-nėjimą visose srityse, iskaitant ir intymumą.

Jei kada nors yra buvęs nuostabus vaistas, tai toks yra vitaminas C. Jis taip visiems kūno reikalams būtinai naudingas, kad nėra tokios ligos, tokio pasilpimo ar sumažėjusios geros savijautos, kurios teigiamai nepaveiktų vitamino C; jis dažnai nuostabiai gerai žmogaus sveikatai talkina.

Žmogaus senėjimas vyksta kartu su įvairiai sumenkusia sveikata, o čia žmogui talkina vitaminas C, kaip pirmutinis atjaunintojas kiekvieno ir kiekvieno 40 metų ir daugiau sulaukusio ar sulaukusios.

Dar ir tuo vitamino C nauda nesibaigia. Jis yra stiprus nuodų valytojas – antitoxic agent. Žmogui senstant, lėtėja medžiagų apykaita kūne. Todėl vyresniojo kūne susirenka daug nuodingų medžiagų. Čia ir padeda vitamino C didelės dozės, kaip žmogaus kūno valytojos – jo atjaunintojos.

Net ir šiuo geriu vitamino C nauda žmogui nesibaigia. Žinokime, kad bilijonai kūno ląstelių, viena su kita susikibusios, laikosi dėka tų celių tarpuose esančio cemento, vadinamo kolagenu. Vitaminas C ji ilgai sveiku užlaiko. Kolegenas yra elastinė medžiaga – ji laiko kūno celes sukibusias. Taip ląstelės užsilaiko raumenyse, organuose, sausgyslėse ir odoje. Žmogaus senėjimas ryškiausiai pastebimas odoje. Ji netenka jaunatviškumo, stangrumo ir jaunios spalvos. Tada raukšlės pasirodo ant veido, kaklo ir plauktų.

Dažniausiai tas atsiranda dėl kologeno sumenkimo. Kai audiniai sveiki, jie yra stiprūs ir elastingi, kaip guma. Tada oda esti stangri ir jaunatviška. Kai kolagenas susidėvi, jo elastingumas mažėja – jis darosi tarsi sudėvėtas raištis. Tada raumenys sudrimba ir poindiniai sluoksniniai nusilpsta ir dėl to oda susiraukšlėja. Todėl nereikia odos raukšlį šalinti operacijos pagalba ar visokiais chemikalais, kuriuos siūlo pelnagaudžiai ne išmintingiesiems. Čia odos geriausias draugas yra sveikas maistas – gausus vaisių-daržovių valgymas.

Pagaliam, pensininkui svarbiausią dalyką reikia sutvarkyti: kraujagyslių-arterijų perankstyvo sukalkėjimo išvengti. Daug gydytojų mano, kad žmogus yra tiek senas, kiek suse-nisomis tampa jo arterijos, ypač širdyje, smegenyse ir inkstuose esančios. Floridos dr. Boris Sokoloff tvirtina, kad mediciniai yra plačiai žinomas įrodymas, kad askorbininė rūgštis, jos vardas yra vitaminas C, toliu sklerozė – tai yra tokia širdies liga, kuri sukelia jos ataką, kai trūksta žmogui to vitamino. Tas pats pasakytina ir apie smegenyse ir inkstuose sklerozės išsivystymą, kai žmogaus kūnas stokoja vitamino C.

Yra mokslininkų, kaip rusė Olga Lepeshinskaya, kurie tvirtina, kad žmogaus amžius turėtų būti 150 metų. O tas, kuris 100 metų nesulaukęs jaučiasi pasenęs – toks serga liga, vadinama per ankstyvas pasenimas. Šios ligos, kaip ir daugelį kitų ligų galima dažniausiai išvengti paprastu, sveiku, natūraliu, sakykim, tikrai lietuvišku maistu, praktiškai tokį maistą pritaikant – tai vegetariška dieta, tai kiaušinio baltymo, lieso pieno, javų, vaisių-daržovių valgis, kitaip sakant, ovo-lacto-vegetariška Alvido dieta.

Rusijos biochemijos instituto darbuotojai savo tyrimais nustatė, kad vitaminas E nuostabiai stiprina žmogų, idant jis nesusergtų visokiomis senatviškumo ligomis. Ypač tas vitaminas esti veiklus, kai ir vitaminas A kartu valgomas. Tiedu vitaminai tiesiogiai veikia lyties liauką. Tiedu vitaminai jaunina žmogų. Jie skatina kūno audinius sugerti deguonį, pagerina kraujo tekėjimą, ypač smulkiausiose arterijose – kapiliaruose ir atstato į normą kraujagyslių sienelių padidėjusį pralaidumą.

Gaukime gausiai vitamino E su maistu. Saulėgrąžose, jų aliejuje gausiai randasi ne tik vitaminas E, bet ir pilnas kiekis baltymų, riebalinių rūgščių, B vitaminų ir mineralų. Kitas vitamino E šaltinis yra kukurūzai ir sojos pupelės bei jų aliejai. O vitamino A gausiai aptinkama žalių lapų ir geltonos spalvos daržovėse, kaip lietuvių mėgstamoje morkose.

Visas vargas su tuo nuo per ankstyvos senatvės pabėgimu yra mūsų didelis apsilėidimas sveikatos reikaluose. Mes tik tada žėgnojamės, kai perkūnas trenkia: tik tada gydome, kai širdies ataka, smegenų strokas ar kojų nepanešimas prasideda. Alvdas skelbia lietuvių atgimimą – įpuoselėjimą sveikatos dar gerai besijaučiant; užbėgimai bet kokiai senatviškumą artinančiai ligai už akių. Todėl visi visa jėga ryžkimės liovėti širdies ir smegenų kraujagyslių ir ryžkimės dirbti savo ir savųjų sveikatos pagerinimui.

Kol dar laikas, nebūkime pikai, skubėkime sveiku maistu gintis nuo per ankstyvo suse-nimo. O kad galėtume vaisius – daržoves gausiais kiekiais naudoti, išvengtų turimo dantų sugedimo, jų iškritimo, po kiekvieno valgio dantis po šešias minutes kruopščiai išvalykime.

Šitaip su maistu susitvarkę, turėsime tinginio kailį išieškinti j darbštuolio lietuviu darbužirį šalia kasdieninės ruošos, save jauninsime dar galimai greitai žingsniu kasdieniu pasivaikščiojimu po 2-4 mylias bent 3-4 kartus per savaitę, jei negalime kasdien taip daryti.

Aišku, dar teks liautis vienas kitą kandžioti, o turėsime širdingą šypseną pasidabine, artimui kaltes atleide (juk norime, kad ir Dievas mums atleistų) visi žygiuosime dorybės keliu savo, savo tautos ir pilno gyvenimo aušron. Dieve mums padėk, šioje svarbiausioje žmogaus veikloje!

Tik j didį darbą visi, tegul mums sveikatos dėlei į darbą lieka dienų per mažai. O musose yra meilės per mažai, o vienas kitam neapykantos per daug. Teisingai J. Burrow tvirtina, kad meilė yra dieviškos kilmės. Ji veikia kaip saulės spindulys: viską perskrodama, sušildydama, nušviesdama, išryškindama, pagyvindama. Meilė yra sielos saulė. Bedieviai suardė meilę vienas kitam Lietuvoje, o koks šėtonas ta tarpusavio meilę į niekus verčia begyvenant čia, Amerikoje?!

Visas vargas su tuo savo artimo mylėjimu yra tas, kad taip artimui tokio gėrio trokšti pajėgia tik išmintingasis. Išmintingam nėra didesnio turto, kaip teisinga mintis – taip tvirtino Sofoklis. Taip pat vienišumo nepatiria asmenys, kuriuos lydi kilnios mintys – tokia tiesą skelbia Anonimas.

Taigi, mums, lietuviams, nėra kitos išeities, kaip per išmintingumą pasidabinimą eiti per gyvenimą vien meilę vienas kitam darbas rodant ir tuo pačiu niekad nepasenstant, ilgam laikui sveikais esant ir sau, kitam,

Illinois gubernatoriui kviečiant, Lietuvos konsulatas Chicagoje ir Balzeko Lietuvos Kultūros muziejus teikė informaciją apie Lietuvą Illinois State pastate besilankantiems asmenims. Tai buvo savaitę trukęs projektas, paskleides gana daug medžiagos. Savanorės šiame projekte buvo M. Krauchunienė, I. Norbutienė, R. Katsaukaitė ir M. Stibla.

LIETUVOS MOTERYS

Katalikiškasis Moterų judėjimas Lietuvoje prasidėjo prieš trejus metus. Judėjimui vadovavo seselės vienuolės, tikslu surasti struktūrą, kuri jungtų Lietuvos žmones į auklėjimo, vargo mažinimo ir dvasinių vertybių puoselėjimo darbus.

1989 metų balandžio 15-16 dienomis Kaune vyko steigiamasis suvažiavimas, kuriuo oficialiai įkurtas katalikiškasis moterų sambūris „Caritas“.

„Susikaupimas ir rimtis paženklino suvažiavimo pradžią. „Caritas“ iniciatyvinės grupės nare dr. Albinai Pajarskaitei pakvietus, dalyviai tylos minutę pagerbė Gruziją ištikusius nelaimės aukas ir visas mūsų mirusias Motinas. Kardinalas Vincentas Sladkevičius perspėjo, kad tautinio ir dvasinio prisikėlimo žygis bus nelengvas. Priminė, kad Lietuva – tai ne vien debėseliai, lankos, žiedai, Nemunėlis ir Neris, bet kiekvienas žmogus, kiekviena širdis.

Mes pašaukti į naują pradžią, į meilės ir šviesos spindulius, tad „Caritas“ kviečia visus Pradėkime mylėti! (Iš „Katalikiško Pasaulio“ 1989 balsndžio 30 d.). Pradėkime! „Pradėkime mylėti“ – galingu balsu pakvietė visų mylimas ganytojas. Labai šalia kasdieninės ruošos, save jauninsime dar galimai greitai žingsniu kasdieniu pasivaikščiojimu po 2-4 mylias bent 3-4 kartus per savaitę, jei negalime kasdien taip daryti.

Aišku, dar teks liautis vienas kitą kandžioti, o turėsime širdingą šypseną pasidabine, artimui kaltes atleide (juk norime, kad ir Dievas mums atleistų) visi žygiuosime dorybės keliu savo, savo tautos ir pilno gyvenimo aušron. Dieve mums padėk, šioje svarbiausioje žmogaus veikloje!

Tik j didį darbą visi, tegul mums sveikatos dėlei į darbą lieka dienų per mažai. O musose yra meilės per mažai, o vienas kitam neapykantos per daug. Teisingai J. Burrow tvirtina, kad meilė yra dieviškos kilmės. Ji veikia kaip saulės spindulys: viską perskrodama, sušildydama, nušviesdama, išryškindama, pagyvindama. Meilė yra sielos saulė. Bedieviai suardė meilę vienas kitam Lietuvoje, o koks šėtonas ta tarpusavio meilę į niekus verčia begyvenant čia, Amerikoje?!

Visas vargas su tuo savo artimo mylėjimu yra tas, kad taip artimui tokio gėrio trokšti pajėgia tik išmintingasis. Išmintingam nėra didesnio turto, kaip teisinga mintis – taip tvirtino Sofoklis. Taip pat vienišumo nepatiria asmenys, kuriuos lydi kilnios mintys – tokia tiesą skelbia Anonimas.

Taigi, mums, lietuviams, nėra kitos išeities, kaip per išmintingumą pasidabinimą eiti per gyvenimą vien meilę vienas kitam darbas rodant ir tuo pačiu niekad nepasenstant, ilgam laikui sveikais esant ir sau, kitam,

bei mūsų tėvynei normaliai besielgiančiais lietuviams išliekant. To visi trokštame, todėl pradėkime dirbti tokio gėrio sąvyje ir artimame igyvendinimui!

Tautos bendrijos atkūrimo sekcija

Visomis priemonėmis gaivinti ir puoselėti Tautos savimonei ir padėti atgaivinti religinių, tautinių, šeimos švenčių ir tarpusavio pagalbos tradicijas.

Žmogaus vargo lengvinimas

Našlaičių, vienišų senelių, ligoninių ir daugiavaikių vargan patekusių šeimų priežiūra ir globa.

1991 metų gegužės 23 d. Lietuvos „Caritas“ buvo priimtas tarpautinis „Caritas“ organizacijos nariu. Vyskupas Sigitas Tamkevičius – pirmininkas, dr. Albina Pajarskaite – generalinė sekretorė. 1991 metais „Caritas“ turėjo 5,417 narius, besidarbuojančius 283 skyriuose – artimo meilės darbuose.

Gyva atžala – skaučių būrelis

Prieš dvejus metus Chicagoje spontaniškai susikūrė Chicago „Caritas“ talkos būrelis. Skaidytamos „Caritas“ žurnalas, žadamos Lietuvos moterimis. Sukvietusios drauges ir pažįstamas, nutarėm išteigti talkos būrelį, paremti Lietuvos „Caritas“ moteris, globojančias našlaičius ir senelius. Per dvejus metus didelėmis siuntomis aplankėm našlaičius ir senelius septyniuose Lietuvos vietovėse – Panevėžyje, Utenoje, Rumbonyse, Telšiuose, Kaltinėnuose, Kaune – invalidų vaikų Rehabilitacijos centre, Ukmergėje, Alytuje.

Džiaugiamės, kad iš Talkos būrelio išaugo atžala Lemonte – skaučių būrelis, vadovaujamas Jolantos Kerelienės. Būrelis apsiėmė remti Alytaus „Caritas“, globojantį varg-

Seimos sekcija

Šeima pašaukta puoselėti ir perduoti iš kartos į kartą dvasines, religines ir tautines tradicijas. Šeimoje glūdi tautos gyvybė – nes čia ateities kartoms perduodama: tautinis gyvenimo būdas, nacionalinis charakteris, perduodama net tada, kai sąlygos yra ypač nepalankios. Tokiais laikais motina tampa tikra tautiškumo tvirtove.

Kaip prailginti savo gyvenimą

„Readers Digest“ sudarė taisyklių sąrašą, kurio laikantis galima prailginti arba sutrumpinti savo gyvenimą šioje žemėje. Tos septynios taisyklės yra: 1. vesti arba ištėkėti, nes vedusiųjų gyvenimas pailgėja 5 metus (galbūt kartais tik atrodo, kad jis ilgesnis...); 2. tinkamai mintant ir laikantis sveikos dietos – pailgėja 4 metus; 3. gyvenant mieste, amžius sutrumpėja 2 metais; 4. gyvenant kaime ar mažame miestelyje – prisideda 2 metai; 5. reguliari mankšta gyvenimą pailgina 3 metus; 6. dažnai pasitikrinant sveikatą ir laikantis gydytojų nurodymų, gyvenimo ilgis pratęsiamas 3 metais; 7. rūkoriai, kurie surūko bent pakelį cigarečių kasdien, atima nuo savo gyvenimo 3 metus.

Auklėjimo sekcija

Vaikų, jaunimo ir suaugusių dvasinis ir religinis – dorovės auklėjimas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	¼ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šest. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šest. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

tančius žmones ir jaunimą pataisus namuose.

Šią vasarą Lietuvoje lankiau kai kurias mūsų remiamas vietas. Mačiau senutes, gulinčias ant mūsų gėlėtų paklodžių, ir našlaičius, apsirėngusius mūsų siustais batais ir marškinėliais. Jaučiau, kad mūsų konkreti pagalba teikia jiems moralinę paramą ir jausmą, kad užjūrio lietuviai jais rūpinasi ir neapleis. Senutės meldžiasi už savo geradarius.

Julija Saulienė

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKA
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (1-312) 337-1285

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su Dr.
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUCIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel. 708-857-8383

DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. VIDAS IR PLAUČIŲ LIGOS
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIŪBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

„MARGUČIO“ 60 METŲ JUBILIEJUS

Faktiškai minimas jubiliejus turėjo būti su fanfaromis paminėtas balandžio mėn. 11 d. Bet, kadangi jo vadovai nutarė oficialų paminėjimą atidėti ir lapkričio mėn. 22 d., tad ir mes tos datos laikysimės. „Margučio“ jubiliejus yra vertas platesnio paminėjimo, nes jo pėdos Amerikos lietuvių gyvenime yra giliai įmintos. Amerikoje, o ypač Chicagoje, yra buvę daug komercinių radijo valandėlių, kurios ir užmiršti nebuvo, nepalikusias žymesnių pėdsakų, kadangi daugiausia jos versdavosi reklamomis, su vienu kitu polku įtarpu. „Margutis“ nuo pat įsteigimo turėjo platesnius užmojus. Tai buvo dėl to, kad jo steigėjų tarpe buvo vieni iš žymiųjų Amerikos lietuvių veikėjų. Jie buvo plačių poliėlių žmonės, kurie į siarūs komercinius rėmus nesutūlpo. „Margučio“ steigėjas buvo A. Vanagaitis, bet jis vienas gal nebūtų galėjęs to pasiekti, jeigu nebūtų turėjęs tokių talkininkų bei rėmėjų, kaip J. Bačiūnas, A. Oliš ir daugelis kitų.

Kaip su visa mūsų informacija, taip ir su „Margučiu“. Norint ką nors išsamiau parašyti, reikia vartytis po senų laikraščių ar žurnalų laidas ir savo iškarpu archyvus. Kadangi mūsų enciklopedijoje kiek plačiau teparasita tik apie „Margučio“ žurnalą, o radijo programai vos dvi eilutės teparasirtos, tad ką galima iš dviejų eilučių priskaldyti?

Radijo programa išsivystė iš to paties vardo žurnalo. A. Vanagaitis 1924 m. birželio 24 d. atvyko į JAV. Su juo kartu atkeliavo J. Olišauskas ir V. Dineika. Prie jų tuojau prisidėjo J. Dikinis, kuris buvo kiek anksčiau atvažiavęs. Tai buvo jauni Lietuvos artistai, pilni energijos, kurie tuojau pasinėrė į lietuvių gyvenimą ir jų veiklą. A. Vanagaitis suprato to meto iševijos skonį ir jų pageidavimus. Tad, ilgai nedelsdamas, suorganizavo humoro teatro grupę, kurią pavadino „Dzimdzi-Drimdzi“ vardu. Su ta savo grupe važinėjo po lietuviškas kolonijas ir turėjo didelį pasisekimą. Apvažinėjęs lietuviškas kolonijas ir bendravęs su žmonėmis, jis pamatė reikalą turėti tampsresnius ryšius.

Iš tos patirties ir gimė idėja, kad tampsresnių ryšių palaikymui reikia spaudos organo. Bet taip pat reikėjo tokiam organui ir paramos, ypač žengiant pirmuosius žingsnius. A. Vanagaitis turėjo laimę ir instinkti bendrauti su tinkamais žmonėmis. Vienas tokių buvo J. Bačiūnas, kuris turėjo lemiamos reikšmės tiek žurnalo, tiek ir radijo valandėlės atsiradime. Žurnalą leisti mintis kilo 1927 m. Ta mintis buvo aptarta su J. Bačiūnu, ir, jam finansuojant, pirmasis numeris – kvieslės pasirodė 1928 m. balandžio 1 d. 42,000 egz. tiražu. Tik J. Bačiūnas galėjo turėti tokį platų mostą, kad pirmuosius žingsnius išdrįstų žengti tokiu dideliu tiražu. Taip pat jo žodis ir parama buvo esminė, kuri igalino lietuviškam žodžiui pasklisti radijo bangomis.

Tais laikais Chicagos lietuviška veikla koncentravosi Bridgeporte, tad ir „Margutis“ ten išsikūrė. Pirmutinis jo adresas buvo 3241 So. Halsted. Kiek vėliau, sekdamas lietuvių slinkti į vakarus, ir „Margutis“ atsikėlė į Marquette Parką. Pirmiausiai įsikūrė 2437 W. 69 St., o iš ten kiek vėliau, išsikėlė į 6755 S. Western Ave. Tolimes-

nį jo kilnojimąsi, daugelis dar atsimename. O dabar, beveik prieš mėnesį laiko, teko vėl išsikelti. Ne tai, kad P. Petrutis būtų norėjęs, bet „Kasai“ susilikvidavus, naujų patalpų teko ieškotis. Laimė, kad netoliese pasitaikė patalpos, tad nereikėjo iš Marquette Parko išsikelti. Nepaisant visų išsikelimų ir į amžinybę iškeliamų, Marquette Parkas dar tebėra didžiausia lietuvių gyvenvietė. Nuo pačių pirmųjų savo gyvavimo dienų „Margutis“ yra lietuviško gyvenimo centre, tad tų tradicijų ir toliau laikotės. Apie jo genezę jau daug prirašėme, bet apie jo veiklą dar beveik nieko nebuvo pasakyta.

„Margutis“ prabilo radijo bangomis 1932 m. balandžio 11 d. Reikia atsiminti, kad tai buvo pačioje depresijoje, kuomet daugelis verslo įstaigų likvidavosi. Programos nebūtų buvę, jeigu J. Bačiūnas nebūtų su WHFC radijo stotimi susitaręs. Jis paėmė 13 savaitių, kasdien po 15 min., nuomą iš anksto sumokėdamas iš savo kišenės. Pradžia buvo kukli, bet tuojau tų 15 min. neužteko ir greitai laiku buvę pratęsta į 30 min. Netrukus ir 30 min. pasidarė trumpas laikas, ir A. Vanagaitis išsinnuomavo 45 min. Radijo valandėlė išsivystė iš to pat vardo žurnalo, tad pradžioje valandėlė buvo vadinama „dienžodžiu“. Pats Vanagaitis tą žodį apibūdino: „Tai yra tas pats, kas laikraštis, tik skirumas tame, kad dienraštis išeinu spausdintas popieriuje, o dienžodis – radijo bangomis.“

Nuo pat savo veiklos pradžios „Margutis“ daug dėmesio skyrė kultūrinei veiklai. Apskritai A. Vanagaitis stengėsi palaipsniui kelti kultūrinį lygį. Jis taip pat buvo tas, kuris lietuvius iš Bridgeporto išvedė į didžiasias miestus sales. Jis daug prisidėjo, kad lietuviai tapo žinomi. Vasario 16-tos minėjimuose įvairūs politiniai darbuotojai ir pareigūnai eilutėse stovėdavo. O dabar jie niekuomet mums laiko nebūtu.

A. Vanagaitis apie save mokėjo suburti žmones, kurie buvo naudingi talkininkai. Beveik nuo pat pirmųjų dienų įvedė įvairių patarimų skyrių: dr. V. Narjauskas-Nares skaitydavo sveikatos patarimus, adv. A. Oliš teisių patarimus. Daug dėmesio skyrė rengimui tautinių švenčių programoms. O 1936 m. Vasario 16 d. programa pirmą kartą buvo transliuota į Lietuvą, ir tai vyko dar vadinamosios depresijos metu. Per keletą metų „Margutis“ taip sustiprėjo ir išpopuliarėjo, kad programa kurį laiką buvo transliuojama iš dviejų stočių. 1936 m. buvo pradėta transliuoti iš WIND stoties, esančios Gary, Ind. mieste.

Paskui užėjo karas, ir tautinės valandėlės tai stipriai pajuto. Kalbant apie talkininkus, nereikėtų užmiršti ir Lilės Vanagaitienės, kuri buvo didelė talkininkė, o vėliau ir programos vedėja. Jau jai vadovaujant, „Margutis“ rengė pirmąjį „Čiurlionio“ ansamblio koncertą Chicagoje. Vėliau plačiai pargarsėjo „Pelkių žiburėlio“ programa. Būtų gera, kad retkarčiais tos programos iršrai būtų panaudojami. L. Vanagaitienėi tragiškai žuvus, Petras Petručiui teko programos vadovavimą perimti. Jis ir toliau bando „Margutį“ išlaikyti tinkamoje kultūrinėje aukštumoje.

J. Ž.

Kas nemoka šokti, kaltina grindis.
Indų patarlė

Akį sunkiau patenkinti negu pilvą.

Trijų mėnesių viešnagė Lietuvoje

Lankiausi Lietuvoje nuo šių metų birželio 15 iki rugsėjo 12 dienos. Mano asmeninis apsilankymo tikslas buvo pirmiausia aplankyti 94 m. amžiaus motiną ir seserį, susitikti su buvusiais draugais ir bendražygiais, o taip pat kolegoms iš buvusio Miestų statybos projektavimo instituto Kaune, su giminėmis ir kitais pažįstamais. Norėjau nors truputi pakvėpuoti atgimstančios Nepriklausomos Lietuvos oru, pasidžiaugti tviškės gamta ir beveik laisvoje Lietuvos sostinėje Vilniuje Aušros Vartuose padėkoti Dievo Motinai Marijai už visus metus Lietuvai išprašytas malones bei tolimesnę globą, laukiant, kol paskutinis armijos, susitęsusių lietuvių krauju, kareivis paliks mūsų žemę.

„Austria Airlines“ lėktuvu nusileidau Vilniuje. Pirmiausia džiuginantis jausmas, kad tau nebereikia tampo tyti su lagaminais niūrioje Maskvoje, o išlipi Lietuvos aerodrome. Paduoti liekniams kareiviams savo pasą, praeini mūitine be jokių patikrinimų. Širdis suplaka pagreitintu tempu: tu jau esi savo svajonių Lietuvoje! Apsikabini, pasibučiuoji su seserim, o vėliau ir su kitais artimaisiais, giminėmis, draugais, pažįstamais. Užsėga tau tautinė juosta, išteikia puokštes rožių ir kitų gėlių, ir greitai skubi į mašiną nori greičiau pamatyti savo 94 metų žilagalvę motinėlę. Graži autostrada Vilnius-Kaunas. Škaiščiai šviečia saulė, tviska birželio laukų ir miškų žaluma, greitai bėga pro šalį pakelių ženklai, miesteliai ir gyvenvietės. Matyti besiganantys bandomis ir pavieniai galvijai, banguoja didelėmis vilnimis žiemenkėnė, vasarojus. Pagaliau Kaunė. Lėki laiptais aukštyn į 4-tą aukštą, apkabini motiną. Staiga pastebi naujai įrengtas dvigubas duris. Sesuo paaiškina, jog taip dabar reikia. Jau net pora kartų bandė įsilaužti į butą. Po to, kiekvieną vakarą eidamas išsėtis, ant sofos po pagalve pasidėdavo plaktuką. O ką?...

Štai ir prasideda naujoji mano viešnagė. Prisimenu, kaip po dešimties metų išsiskyrimo čia lankiausi. Menų tu istorinį 1989 metų rugpjūtį, kai visi, susikabinę ranka už rankos, iš visų Lietuvos vietų nutiesė Baltijos kelią. Tarpe ir aš buvau. Visai nepažįstamiems žmonėms šypsojais ir dainavau, nugarą atsukęs į rytų šalį. Dabar retai sutiksi šypseną. Pardavėjęs irgi

POVILAS VAICEKAUSKAS

nesišypso kaip ir anksčiau. Matyti daug piktų, susirūpinusių veidų. Jau stovėdamas prie kiosko iš ryto eilėje ir laukdamas nusipirkti laikraščius, pastebiu ir girdžiu, kaip kažkokia moteriškė pradeda burnoti ir įsismaginusį keikia dabartinę valdžią ir Landsbergį, prisimindama „gerus“ laikus, kai viskas tiek nekainavė. Į pokalbį įsitraulia daugiau žmonių. Kai kurie bando sugėdinti burnojančią, bet ši netyli. Perku „Lietuvos aidą“, „Respubliką“, „Lietuvos rytą“, „Tiesą“, „Kauno laiką“, „Opociją“, „Kauno diena“, „XXI-ą amžių“, „Akystatą“, „Atgimimą“ ir kitus, iš viso už daugiau kaip 30 rublių. Visuose laikraščiuose, su mažomis išimtimis, jaučiamas buvusių tyrininkų žurnalistų mokyklos profesionalumas, daugiau ar mažiau ten idiegtos pažiūros, terminologija bei papročiai. Nuo to gal laisvesnis „Lietuvos aidas“ ir „Kauno laikas“. Tiesiog komunistiniu tvaiku ir nestribų terminologija iš visų išsiskiria rašytojo Vytauto Petkevičiaus leidžiama „Opocija“. Katalikiškas, bet gana vargingai atrodo „XXI-ą amžių“ matyt trūksta žurnalistų profesionalų su katalikiška pasaulėžiūra. Taip pat dėl tų pačių priežasčių vargingai atrodo ir Lietuvos politikalių bei tremtinių sąjungos leidžiamas „Tremtynys“. Sako, jog provincijos miestelių ir gyvenviečių kioskiuose, kur valdžią turi stribų giminės, jo visiškai neįsileidžia, nepriima. Sako, mums to kio nereikia.

Prie Kauno autobusų stoties vaikėzas pardavinėja pornografinę spaudą, paskleista net ant poros plačių stalų. Perfotografuota, matyt, nuo užsieniųjų žurnalų su juodai baltomis nuotraukomis. Mačiau, kaip pora paauglių, saujoje suspaudę raudonas dešimtrublines, nori nusipirkti nuogų moterų grupinę kombinaciją. Tokią spaudą neseniai sudraskiusi Nijolė Sadūnaitė dabar laukia Lietuvos teismo. Čia prisimintina, kad tai jai vieno mitingo metu, kai ji paminėjo Marijos žemę, V. Petkevičius drėbė: „Bobut, tai Lietuvos žemė...“

Skaitant daugybę dabartinių Lietuvos laikraščių ir žurnalų, mane domino klausimas, kodėl vyksta tokie keisti reiškiniai: žmonių susvetimėjimas, jaunimo abejingumas, pykčiai, vagystės, nusivylimas ir depresija,

aiškiai matomas nepaprastas turto gobšumas. Kame glūdi lietuvių tautos susiskaldymas ir dabartinio gyvenimo mizerija? Kodėl prie parlamento ir net pačiame parlamente vyksta žodžių kovos, tiesiog muštynės?

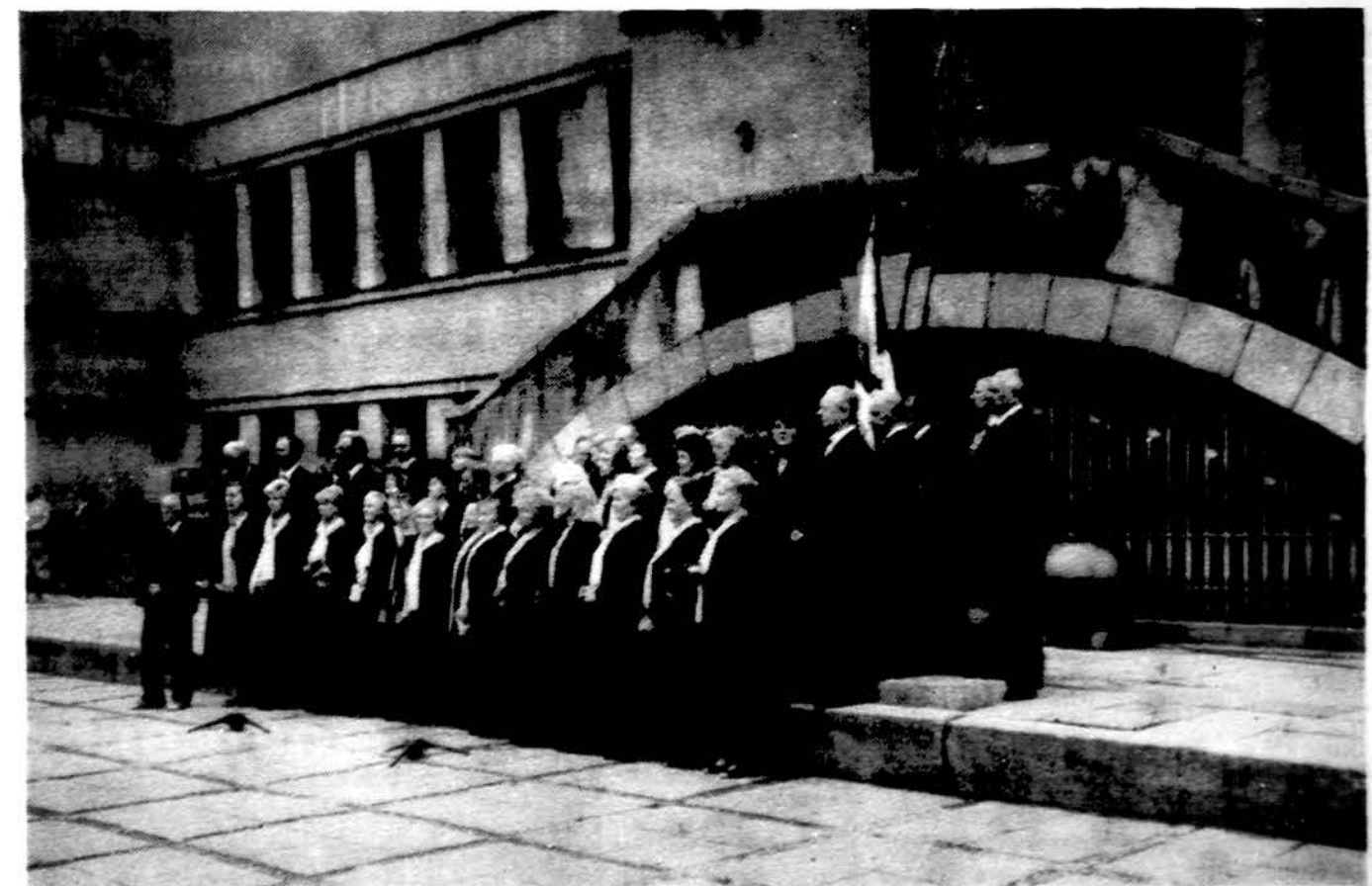
Kodėl taip yra? Aš galvoju, kad giliausių priežasčių reikia ieškoti mūsų tautos istorijoje, imant jos savitumus, formuotus šimtmečiais ir paskutiniausiu dešimtmečiais vykusios tautoje deformacijos, kurią ypač nuožmiai ir tiesiog su šėtoniška jėga vykdė bolševizmas. Pasauliniu mastu žinomas austrų psichiatras K. Jungas kalba apie evoliucijos keliu žmonių bendruomenėse pasamoneje susiformavusius ir besiformuojančius reiškinius – archetipus, apsprendžiančius tautos charakterį, būdą, papročius. Pilėnų kurnigaikščio Margio analogiškų archetipus aiškiai pajutau ir pokario Lietuvos partizanų gyvenime, kai teko ne vieną sykį būti, gyventi užmiutuame bunkeryje ir, esant prieš apsupamam, pasiryžimą gyvam nepasiduoti. Iš kur visa tai, kai tūkstančius kartų Lietuvos partizanai pakartojo Pilėnų dramą? Čia reikia pastebėti, jog mūsų vaikinai beveik visi buvo krikščionys, o Bažnyčia draudžia savizudybę. Tačiau, matyt iš amžių glūdumos tas perduotas genais pasamonės reiškinys buvo stipresnis.

Kad tokie reiškiniai tikrai egzistuoja, tai galiu patvirtinti savo išgyvenimais ir Sibiro tai-

goje, kai lietuvi kaliniai ir dabar tebėra buvusioje TSRS grupėmis po kelias dešimtis žmonių dainavome lietuviškas dainas, klausydavomės Brazdžio, Bradūno ar Maironio poezijos posmų. Tikrai kažkas neapčiuopiama suvirpėdavo širdyje, tarsi pakliūdavom į žodžiais nusakomą ekstazę, būseną, kur prasiverždavo mums nekasdiniškas pasaulis. Prisimenu aiškiai, kaip į mus žiūrėdavo įbedę akis NKVD kariuomenės kareiviai, sumobilizuoti iš visokių buvusios TSRS tautelių tarpų. Kartais man atrodydavo, kad jie žiūrėdavo į tuos „bepročius“, gražiai dainuojančius lietuvius iš amžių glūdumos, juos suprasedavo ir labai dažnai prašydavo dar padainuoti. Dainuojanti revoliucija yra tikrovė. Arba vėl: tuos pačius reiškinius mačiau ir aiškiai jutau 1944 metais gegužės mėnesį Marjampolėje, Plechavičiaus karo mokykloje – Lietuvos jaunimo pasiryžimą ginti tėvynę. Tą patį galima pasakyti ir apie Lietuvos kariuomenę. Man pasakojog, jog kažkas neapčiuopiama daugelio buvo išgyventa ir 1991 metais prie TV bokšto bei parlamento.

Atsakymo reikia ieškoti nesenoje mūsų tautos istorijoje, milžiniškoje tautos dramoje, kai komunizmo rusiškoji atmaina – bolševizmas – suskirstė lietuvių tautą į savus ir į priešus, kai likvidavo pusę milijono geriausių Lietuvos žmonių. Iš 543,000 Sibiro tremtinių, kalinių tesugrįžo tiek tiek daugiau nei 130,000 (tiek yra Lietuvos Politkarių tretiųjų sąjungoje narai). Ketvirtis milijono lietuvių

ir dabar tebėra buvusioje TSRS teritorijoje. Vien tik žuvusių partizanų skaičius sukasi apie 36 tūkst. O kiek suluošintų, be sveikatos, kiek invalidų! Geriausia, šviesiausia tautos dalis, per 30,000 turėjo pasitraukti iš Lietuvos nuo Raudonojo teroro, kad išliktų gyva, kad išsaugotų tautinę kultūrą ir orientaciją Europą, ne į Aziją. 50 metų komunistai naikino ir žudė lietuvių tautą fiziškai ir moraliskai, transformavo tautą. Tauta nepaprastai paveikta komunistinio auklėjimo. Komunizmas beveik viską vertė aukštyn kojom: kultūrą, ekonomiką, visuomeninius santykius, santykius žmogaus su žmogumi, žmogaus su šeima, žmogaus su gamta ir pagaliau pačią gamtą. Apverstos buvo aukštyn kojom beveik visos mokslo šakos, galbūt išskyrus matematiką, fiziką. Asmenybių kūrimas irgi aukštyn kojom, ne taip kaip kultūringame pasaulyje Europoje, Vakaruose. Prisiminkime, kad bolševizmas paveldėjo iš rusiškojo nihilizmo Dievo neigimą, dvasios ir sielos neigimą, moralinių ir teisinių normų, aukštesniųjų vertybių neigimą. Kas gi sukūrė kolonijinį „homo sovieticus“, vel išmokusi suldyti į vario gabalus viską, kas kultūringa: biustus, memorialines lentas, žvakides, varpus, nupjautus kabelius, o paskui eksportuoti į užsienį, kad Lietuva taptų daugiausia eksportuojanti spalvotus metalus, ypač varį? „Broliško internacionalinio auklėjimo sūnus“ puikiai veikia Gariūnų turguje.

Kauno Tremtinių choras prie Karo muziejaus Molotovo-Ribentropo pakto sukakties minėjimo metu.

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

28

Ji priėjo artyn, pažiūrėjo į ranką, palietė pirštais, paskum taip staiga sugnybo, kad net aiktelėjau ir plėšiau ranką į šalį. Nuo mano judesio ir ji pašoko atbula. Pažastį smarkiai diegė.

– Laimė, kad esi moteris. Būtam vyras taip tēkščiaui, kad dantų nesurinktu, – nepasijutęs išsišokau.

– Tėkštum ir taip, jeigu čia nebūtų tikrų vyrų. Belgai ėmė kvatoti, o ji nusisukdama dar pasakė: – Dabar galėsi įrodinėti, kad toje vietoje nebuvo esesininkų ženklų.

Ji galvą pakelusi nuėjo į raštinę, o aš pirštu paličiaui degančią pažastį. Pirštas susikruvino. Ji buvo tokia moteris, kuri moka ne tik šonus kramtyti sąmonės netekusiam žmogui.

11.

Ir motociklo priekabon įsėdęs, negalėjau iš galvos išmesti tokios pasitutusios prancūzės. Ji mane ir gsdino, ir mano akims nauju grožiu traukė. Buvo gaila, kad šiandien išvyksta. Bet vis tiek, jeigu amerikietis neilgam išveža, gal sugrįžęs dar rasiu ir mėginasi pasinėkėti rimtai. Kaip žmogus su žmogum, kuriam jokie prietarai nekluduoja vienas kitam atsiverti. Norėjau, kad ji apie mus išsivežtų nesudarkytą vaizdą, o komendantas lėkė plentu ir keikė. Jis dar galėjo suprasti, kad puolaukiniai lenkai, rusai, ukrainiečiai ėjo plėšti vokiečių. Vokiečiai plėšė juos, tai kodėl jiems tuo pačiu neatsilyginti. Nors tik parodyti, kad kitu jodamas žino-

tum, jog ir tu pats gali būti to kito jodamas.

– Bet belgai! Belgai! Europos kultūros viršūnė! Man visą laiką niežėjo pirštai išsitraukti pistoletą ir bent vieną čia pat nudėti. Tik tam, kad suprastų! Kad suvoktų, kaip žmogus su žmonėmis turi gyventi.

– Vokiečiai ir belgu neglostė. Juk ir tie vyrai ne patys čia atvyko. Jie irgi buvo atvežti prievartos darbams.

– Tą žinau. Nors gal dar ne viską suprantu, bet šį tą žinau. Tas maistas juk buvo ne vokiečių ir ne vokiečiams. Jis buvo tokiems pat, kaip ir jie patys. Kol patys buvo maitinami, buvo gerai, bet palikti tuos, su kuriais valgė iš to paties katilo, be nieko. Ne, mano galva to neišneša.

Man staiga atėjo į galvą klausimas, kuris nuo pat išėjimo iš Berlyno stovėjo prieš akis, lyg koks Izraelį lydįs juodas stulpas, ir paklausiau:

– Ar juos su tuo visu vežimu būtų praleidę per Elbę?

Jis net motociklo lėkimą sulėtino.

Žinoma, kad ne. Ne tik nebūtų praleidę, bet būtų turėję pasiaiškinti, iš kur ir kaip viską ištraukė. O, žmogau! Kasais pasibaigė, bet karo mašina tebeveikia, taisyklės tos patios.

– Laimingai pasibaigė, bet neatrodo, kad jie tą suprastų, – įsiterpiau, prisiminęs jų kvatojimąsi.

– Žinma, kad laimingai. Mano pirmoji mintis ir buvo tuoj pašauti karo policiją. Bet nenorėjau. Užteko, kad padėjo atgal, iš kur buvo paėmė. Ne visi nori nusizeminti. O ką Dživile veikia, – pasuko kalbą į kitą pusę.

– Knygas skaito. Mėgina mokytis angliškai.

– Ar judu seniai draugaujate?

– Tik čia susipažinome, – pasakiau. – Ir ne susipažinome, bet tik taip atsitiko, kad abu vienu kartu toje patioje vietoje atsiradom.

– Ji man patinka. Ir graži, ir su galva. Su tokia būtų smagu draugauti. Ar ji čia viena?

– Ne, su tėvais. Jie visi iš Lietuvos ligi čia arkliais atvažiavo.

– Ir čia arklus tebeturi?

– Tebeturi.

– Tai kaip anais laikais, kai mūsų protėviai per visą Ameriką į Vakarus važiavo.

Man atėjo į galvą Berlyne skaitytas Steinbekas ir pasakiau:

– Mes irgi į Vakarus. Visaip. Ir arkliais, ir traukiniais, ir pešiom. Tik jūsiškiai ieškojo geresnės vietos įsikurti, o mes tik tenorėdami išnešti sveiką kailį.

– Ar tikrai komunistai jum buvo tokie blogi?

Tada jam papasakojau pirmiausia apie savo tėvus ir seserį, paskum apie daugelį pažįstamų, kaip jie buvo paimti, kaip sugrūsti ir gyvulinis vagonus, dievažin kur išvežti. Pasakojau apie pažįstamus, paimtus naktimis, net dingusius gatvėje. Pasakoti buvo ko, kad tik kas klausytų ir nors pamėgintų suprasti, o jis be žodžio lėkė plentu, paskum įsuko į šoninį kelutį, negrįsta, vingiuota. Kai kelutis įėjo į pušyną, tapo tik palaido smėlio ruožas.

– Laikykis, – pasakė ir ėmė vingiuoti nuo vieno pakraščio į kitą tokiomis staigiais posūkiais, kad tarpais aš su visa priekaba šoktelėdavau į viršų, ir atrodė, jog tuoj apvirsimas arba ištikšime į kurios nors pušies kamieną. Laikiausi. Ir nebešnekėjau. Visa šneka nutrūko turbūt kur nors vidury sakinio.

Jis nuostabiai vikriai į visas puses mėtė motociklą, tereikėjo tik kelių akimirku suprasti, kad taip blaškydamasis išvengia palaido smėlio, kuriame galėtumėm įklimpti.

(Bus daugiau)

Poetė Eglė Juodvalkė kalba L.S.T. Korp' Neo-Lithuania iškilmingoje suveikoje lapkričio 7 d. Nuotr. Vyt. Račkauskas

Korp! Neo-Lithuania septyniasdešimtmetis

EGLĖ JUODVALKĖ

Po studijų Paryžiaus ir Heidelbergo universitetuose Valentinas Gustainis sugrįžo į Lietuvą, kuri virte virė. Lietuvos universitete steigėsi įvairios organizacijos, studentai būrėsi į grupes. Ypač aktyviai reikėdvi dvi srovės — kraštutinių kairiųjų ir kraštutinių dešiniųjų. Broniui Banaičiui pirmam kilo mintis steigti vidurio kelio, steigti organizaciją, kuri suburtų studentus, vengiančius kraštutinių sprendimų. Jis ta mintimi užkrėtė Valentina Gustainį, o šis ją paskleidė tarp Kauno studentų. Taip ir gimė Lietuvos studentų tautininkų korporacija Neo-Lithuania. Gustainio žodžiais, tik išviršine savo forma ėmusi pavyzdį iš latvių, estų ar vokiečių studentų korporacijų, bet savo turiniu savaiminga ir lietuviška.

Universiteto senatas korporacijos įstatus patvirtino 1922 m. lapkričio 9, o lapkričio 11-tąją organizacinę 13 studentų grupę nutarė kitą dieną viešame susirinkime didžiojoje universiteto salėje Valentino Gustainio parengta deklaracija supažindinti studentus su Korporacijos Neo-Lithuania programa. Pagrindiniu tikslu buvo pasirinktas tautinės kultūros kelimas, grindžiamas krikščioniškos doros dėsniais. Susidomėjimas ir buvo didelis, ir korporacija pradėjo augti. O kokia buvo bendra to meto padėtis, kokios nuotaikos vyravo tarp studentų ir kitų? To paties Gustainio žodžiais, „didelio susirūpinimo kildavo širdyse tų vyresniųjų ir jaunesniųjų, kurie niekaip negalėjo suprasti, kodėl lietuviai turi pėstis už briedį, jei tas briedis dar visai nėra sugautas. Kodėl tik pradėtoje kurti laisvoje valstybėje vieni kitus užsimerkę stumdo, nors išorinis priešas ties visų galvomis yra pakabines labai sunkų Damoklo kardą?“

Ar tai neprimena mums dabartinės Lietuvos su savo politinėmis rietenomis, vienas kito niekinimu? Bet Valentinas Gustainis ir jo kolegos gyveno kitokioje Lietuvoje, nes tautinis atgimimas įkvėpė kone visą

tautą, kuri, nepaisydama visų medžiaginių to meto sunkumų, kibo į darbą kurti Lietuvą, tauta mylėjo Lietuvą be išskaičiavimų. Po 70-ties metų apsaigome mintimi, kad kartojasi istorija. Lietuva atgauna nepriklausomybę. Jai vėl prieš akis tiesiasi sunkūs kūrimosi kelias. I jį žengia meile Lietuvai deganti tauta. Korporacijos Neo-Lithuania padaliniai Amerikoje džiugiai sutiko savo atkūrimą Lietuvoje. Bet, deja, padėtis nėra ta pati. Nepriklausomybė nėra ta pati. Žmonės ne tie patys. Tas tikėjimas Lietuva, kuris uždegė tautą po Nepriklausomybės Akto paskelbimo 1918 metais, tas entuziazmas ir nepasymas tautininkų sunkumų, tas ištikimimas, kad, dirbdami kartu, pakelsime visą šalį, kad reikia tik atsiraitoti rankoves ir kibti į darbą, to šiandien nėra. arba, tiksliau tariant, toks jausmas 11-tąją organizacinę 13 studentų grupę nutarė kitą dieną viešame susirinkime didžiojoje universiteto salėje Valentino Gustainio parengta deklaracija supažindinti studentus su Korporacijos Neo-Lithuania programa. Pagrindiniu tikslu buvo pasirinktas tautinės kultūros kelimas, grindžiamas krikščioniškos doros dėsniais. Susidomėjimas ir buvo didelis, ir korporacija pradėjo augti. O kokia buvo bendra to meto padėtis, kokios nuotaikos vyravo tarp studentų ir kitų? To paties Gustainio žodžiais, „didelio susirūpinimo kildavo širdyse tų vyresniųjų ir jaunesniųjų, kurie niekaip negalėjo suprasti, kodėl lietuviai turi pėstis už briedį, jei tas briedis dar visai nėra sugautas. Kodėl tik pradėtoje kurti laisvoje valstybėje vieni kitus užsimerkę stumdo, nors išorinis priešas ties visų galvomis yra pakabines labai sunkų Damoklo kardą?“

Lietuviai galvoja, kad jie jau gana vargo. Ir su tuo nėra ko ginčytis. Jų tiesa. Bet kas iš to. Vargti vis tiek reikės. Gyvenimas Sovietų Sąjungoje jau neužgrūdino, o iš daugelio atėmė pasitikėjimą savimi ir savo tauta, ryžtą kovoti. Komunizmo palikimas: iniciatyvos ir atsakomybės jausmo atėmimas iš žmogaus. Taip, lietuviai dabar yra kitoki. Tai parodė ir paskutiniai rinkimai, nes Valentino Gustainio Lietuvoje taip nebūtų galėję įvykti. Taip, ten varžėsi kairiosios ir dešinėsios jėgos, bet visi žinome, kad nei komunistai, nei socialistai nelaimėjo.

Daugelio mūsų jausmus išsakė kalbininkas Antanas Klimas, kurio laišką mano tėvas gavo šį rytą. (cituoju) „O vienas iš pagrindinių žinių pranešėjų 1992.10.27 dienos vakare šviesiai tiesiai pasakė: „... Lietuvos rinkimus laimėjo komunistai...“ Argi gali būti kas nors baisesnė? Tik prisiminkime: nepaisant Lietuvos ekonominių sunkumų, nepaisant to, kad sakoma, tarp Lietuvos komunistų esą ir gerų lietuvių, vis vien ir SSKP ir LKP ir LDDP ir draugas Brazauskas ir Co. „kvepia bei atsiuoda“ okupacija, KGB, kankinimais, kalėjimais, išvežimais, Sibiru, Žmogaus paniekimu, vergija, nekaltomis senelių ir vaikų asaromis... Ar neužteko Lietuvai 50 metų okupacijos, teroro, kančių? Vienas mano kolega, amerikietis kalbininkas, jau pavadino Lietuvą LITUANIA ROSSA: „RAUDONOJI LIETUVA“... Kai jis man tai į akis pasakė, tęsia profesorius Klimas, „aš norėjau į žemę prasmėgti... Nuo 1987 metų ligi 1992.10.25 Lietuva viso pasaulio akys buvo klynti žvaigždė, kuri dabar staiga krito į beviltišką raudoną bedugnę... Ką mes dabar pasakysime savo vaikams ir anūkams? Ką mes sakysime Vakarų vyriausybėms, kurios Lietuvą palaikė ir stiprino? A.a. kankinys poetas Antanas Miškinis Sibiro lageriuose taip giedėjo:

„Tave dabar tenai nupustė pūgos, Speigai nunuogė ant plikos kalvos. Tačiau tvirta nenulenki pabūgus Sukruvintos, bet išdidžios galvos“.

(Vakarė žvaigždė)

Deja, 1992.10.25 Lietuva nulenkė savo galvą ir Maskvai, ir LKP ir LDDP ir Brazauskui ir Co. Nuo dabar ir aš pats, rašo Klimas, „niekur ir niekam nesakysiu, kad esąs lietuvis, nes tai nepakeliamas gėda...

Liūdna. Graudu. Baisu. Beviltiška. Juoda. Tamsu. Ir jokie ateities įvykiai šios baisios tragedijos negalės ištrinti iš lietuvių tautos istorijos. Deja“.

Labai minorine gaida nuskaamba profesorius Klimo žodžiai. Ir mūsų ne vienas, momento įkarščio pagautas ar pagautas, vos susilaikom nenurašę savo tautos. Bet to nereikia daryti. Ypač neolituhanams dera prisiminti, kad iš mažos gilės išauga stiprus medis. Iš saujelės studentų išauzimas įleido gilius šaknis Lietuvoje. Todėl, kad aplinkybės yra kitos.

Kaimyninė Lenkija, kuri dabar iškeliama pavyzdžiu visai Rytų ir Vidurio Europai, iš dalies išgelbėjo tai, kad ji nebuvo Sovietų Sąjungos dalis, iš dalies tai, kad lenkai visa širdimi nekenčia rusų ir jų atnešto komunizmo, iš dalies tai, kad lenkai išsaugojo sveiką kapitalizmo sampratą. Pas juos jau įvyko lūžis. Nors ir Lenkijoje ne pyragai, bet baisiausias vargas jau praeitas, krašto ekonomika kyla. Tauta murma, bet katrai veržiasi diržus ir kopia lauk iš tos komunizmo klampynės.

Ar naktis ir vėl ateina?

Tiesiog sunku įsivaizduoti, kad Lietuva, išėjusi prieš tas apokaliptines jėgas, kurios reprezentuoja „Blogio imperiją“ (prez. Reagano žodžiais) ir vėl savanoriškai sau grandines užsidėtų. Vakarų spauda šiuose rinkimų rezultatuose įžiūri „žingsnį atgal“. Lietuvių liudies išmintis sako: „Nereikia eiti su velniu obuoliauti, nes gali likti be maišo ir be obuolių“. Reikia žinoti, kad komunistai turi didelę patirtį, kaip knistis po santvarkos pamatais, savo tikro veido neparodant. Kol jie nepaima valdžios į savo rankas, tai pagal reikalą įvairiomis kaukėmis dangstosi. Įvairiais skambiais ir nekaltais pavadinimais maskuojasi. „Demokratinio sąjūdžio“, „Žmogaus teisių“, „Taikos“, LDDP arba „Laisvės“ šūkiams dangstosi.

O jūs, Lietuvos žmonės, gerai žinote, ką ta „Laisvė“ reiškia! Niekas pasaulyje už jus geriau to nežino. Už tai praėjusių rinkimų rezultatai buvo netikėti ir visus labai nustebino. Net LDDP pati labai nustebo. Mes gerai žinome, kad tai buvo protesto ženklas, Bet ar tų rezultatų jūs tikėjotės? Galima su esama santvarka nesutikti, bet tai nereikia, kad reikia apsisukti ir eiti atgal. O šiame jūsų sprendime Vakarų pasaulis tokį žingsnį jau įžiūri. Vakarų pasaulio ir lietuvių išėjimas požiūris yra skirtingas, negu tai bando išaiškinti „Tiesa“, kuri, komentuodama išėjimą spaudoje pilpusi atsisaukimą dėl paramos „Sąjūdžiui“, taip rašo: „Didžioji Britanija neatsisveikina su nepriklausomybe, jeigu rinkimuose pralaimi konservatoriai, lygiai kaip ir JAV, jeigu

prezidento kėdę iš respublikonų paveržia demokratai („Tiesa“, 1992.X.10)“.

Taip, tragedijos nebus, jeigu vieną partiją pakeis kita. Bet komunistų partija nėra partija vakarietiška prasme. Joje buvo per daug nusikaltėlių, ji tarnavo okupantui ir jos kruvinos rankos dar nėra nuplautos. Tad nėra jokio pagrindo jai lygintis su konservatorių ar demokratų partijomis. O LDDP — tėra buvusi komunistų partija, tik pakeitusi kepurę. Tokią ją mato Vakarų pasaulio demokratinė spauda. Todėl, sužinojus rinkimų rezultatus, taip rašė: „Respublika, kuri pirmoji atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos, taip pat yra pirmoji, kurioje buvę komunistai laimėjo rinkimus“ („Chicago Tribune“). Tokius juos mato ir lietuviškoji išėjimą. Taip balsuodama Lietuva į Rytus, bet ne į Vakarų žengė žingsnį. Jau yra rašoma, kad užsienio investicijos, kurios dėl nevykusių įstatymų ir taip buvo labai mažos — gali visai susitraukti.

Lietuviška išėjimą, kuri taip jautriai išgyveno tautinio atgimimo pavasari, šiais rinkimų rezultatais yra priblokšta. O tie, kurie balsavo už kairiuosius, gali visai priešingų rezultatų susilaukti. LDDP jau gavo iš Maskvos pirmąją dovaną: Jelcino sustabdo iš Pabaltijo kariuomenės išvedimą. Visi jo tariami motyvai — tėra iš pirmo išlaukti. Bet pilodsi rusų karininkų žodžiai: „Kam išeiti — jeigu galima būti vėl pakviesti“. Ta sniego pūga, kuri prieš rinkimus paralyžavo Lietuvą, galbūt buvo perspėjimas, kad ir vėl žiema, kaip šimtmetis ilga, gali ateiti!

Juozas Žygas

BRANGŪS TAUTIEČIAI!

Išėjimą visada rūpinosi lietuvių tautos likimu ir, tautai negalint pasisakyti, kalbėjo tautos vardu, atskleidėdamas pasauliui okupanto daromas skriaudas, reikalaujama Lietuvai laisvės. Kartu su Jumis išgyvenome neapsakomą džiaugsmą, kai 1990 m. kovo 11 d. Lietuva paskelbė nepriklausomybės atstatymą, ir su didžiausiu entuziazmu organizavime bei siuntėme paramą okupantų nualintam kraštui.

tonos valdymo laikotarpis lietuvių tautos likimu ir, tautai negalint pasisakyti, kalbėjo tautos vardu, atskleidėdamas pasauliui okupanto daromas skriaudas, reikalaujama Lietuvai laisvės. Kartu su Jumis išgyvenome neapsakomą džiaugsmą, kai 1990 m. kovo 11 d. Lietuva paskelbė nepriklausomybės atstatymą, ir su didžiausiu entuziazmu organizavime bei siuntėme paramą okupantų nualintam kraštui.

Pastaba. Kalba pasakyta Korp' Neo-Lithuania šventėje, minint 70 metų veiklos sukaktį. Minėjimas įvyko š.m. lapkričio 7 d. LT namuose, Chicagoje.

Dabar Lietuvai atstovauja ir jos vardu kalba atstovybės ar naujai įsteigtos atstovybės, o išėjimą ne tik pati remia, bet ieško Lietuvai paramos iš įvairių pasaulinių fondų ir institucijų. Paramą galėsime gauti, tik kai kraštas atsisakys komunizmo ir sieks demokratijos.

1992 m. spalio mėn. 25 d. mus skaudžiai priblokšė žinia, kad įvykusiame balsavime laimėtoja tapo LDDP — buvusioji Lietuvos komunistų partija. Tai paskatino Rusijos vyriausybę atšaukti kariuomenės išvedimą ir palaikyti tolimesnę Baltijos valstybių okupaciją.

Mieli tautiečiai! Kur dingo Jūsų parodyta drąsa bei nepalaužiamas ryžtas ginti Parlamento rūmus ir televizijos bokštą nuo raudonųjų parašutininčių tankų ir automatų? Kur dingo tautos parodytas ryžtas atgauti nepriklausomybę, kai susikabinus rankomis nutiesėte Baltijos kelią, tuo įrodant pasauliui Baltijos šalių neatšaukiamą laisvės siekimą? Ar visa tai buvo daroma tam, kad dabar vėl sugrįžtų komunistinė diktatūra ir Raudonoji armija toliau vykdytų okupaciją?

Dar nėra visiškai pralaimėta, nes antrame ture galima išrinkti patriotinius deputatus, kurie rūpintųsi išsaugoti Lietuvos nepriklausomybę.

Maria Rudienė
BALFO pirmininkė

Kieno burna karti, tam ir medus nesaldus.

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmad., antrad., ketvirtid. ir penktid. 9 v.r.—5 v.p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

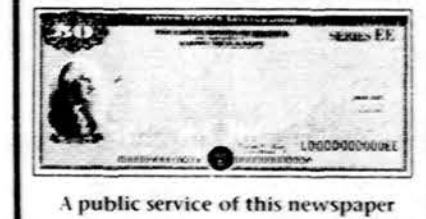
- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **vegtul**
- Perkamė ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

FOR RENT

Išnuomojamas 2 kamb. gražus, modernus butas pusrūsyje. Saldytuvai, oro vėsinimas. Pensininkams. Kaina prieinama.

Tel. 708-361-5594

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Tūriu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

Moving — Kraustymas

Profesionalus patarnavimas prieinama kaina, Jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Vytas: tel. 312-436-5219 Gediminas: tel. 312-925-4331

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykiškai susipynę į vaizdingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių. Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Ramintos Lapšienės aplanku ir vinjetėmis. Puiki dovana įvairioms progoms. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

PASAUKĖ MANE...

Ši knyga — tai dabartinio **Poiležiaus Jono Pauliaus** biografija, kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė kun. R. Jakutis. Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl. Spaudė „Vilties“ spaustuve Vilniuje 1990 m. Kaina 4 dol. Su persiuntimu — 6 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 32 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LAIKO PAGRĖBSTAI
Vladas Kulbokas

Atsiminimai

Kritikos apžvalgų knyga ir recenzijos: Alksnėjų Madona; kankinys kun. J. Dabrila; suvalkiečių tikis — sodyba, darbas, darbininkai, valgiai; šeimos istorija — studijos, mokytojavimas Plungėje, Pasvaly, Vilniuje; gyvenimas Austrijoje, Vokietijoje, Amerikoje; darbas „Lietuvių Enciklopedijoje“.

10 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

KRISTAUS MOKSLO ŠVIESA
Kun. Jonas Velutis

Knygoje yra 165 trumpi sekmdieniams pamokslai. Ciklai — ABC. Mintys iliustruotos gyvenimo pavyzdžiais. Pabaigoje pridėti atsiminimai kelionių į Šv. Žemę ir į Meksikos Guadalupe. Graži dovana bent kurioms progoms. 329 psl. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyv. dar pridėda 54 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu.

Lenkų Okupacijoje ir Jų Kalėjimuose

Povilas Petkevičius

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir 8-rius metus kalėjimuose. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. IL. gyv. dar pridėda 64 ct. valstijos mokesčio. Viską mums siųsti „Draugo“ adresu.

Zemačių vyskupų katedra Kaune prieš II pasaulinį karą.

PRISIMINTAS A.A. TEISININKAS ALGIRDAS AGLINSKAS

Sūnaus muz. Petro Aglinsko ir dukros Eglės Burke pastangomis mirties metinėse buvo prisimintas jų a.a. tėvelis teisininkas Algirdas Aglinskas. Gausus būrys artimųjų ir draugų lapkričio 7 d. rytą susirinko Tėvų Jėzuitų koplyčioje malda prisiminti pernai lapkričio 5 d. Amžinybėn išėjusį a.a. Algirdą Šv. Mišias aukojęs ir pamokslą pasakė kun. Anicetas Tamošaitis, SJ. Skaitinius skaitė skautininkas Antanas Paužolis.

Po pamaldų visi nuvyko į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Susirinkę prie gražiai papuošto a.a. Algirdo ir a.a. Onutės Aglinskių kapo, susikaupė prisiminimuose ir maldoje, o poetas Kazys Bradūnas paskaitė kelis savo kūrybos eilėraščius, reiškiančius viltį, kad Viešpaties ramybėje ilsintis, saulė amžinai jiems švies. Sūnus Petras, padėkojęs, pakvietė visus pietums į lietuvių mėg-

PRISIMENANT Z. MIŠAUSKĄ

ANDRIUS MIRONAS

Suėjo jau metai nuo a.a. Z. Mišausko mirties (1991.XI.20). O rodos dar taip neseniai po ilgo nesimatymo susitikome Amerikoje ir atnaujino draugystę, pradedusią Kaune sportuojant. Vėliau, nors gyvenome toli vieni nuo antrų, bet velioni Zigmą ir jo žmoną Teofilę lankėme Ciceroje, o jiems persikėlus į didesnę nuosavybę, ir Union Pier, Michigano valstijoje. Pokalbiuose prisiminimams iš anų nepriklausomybės laikų mudviem niekad nestigo pašnekesių. Tik vėliau sužinojau iš velionies pasakojimų, jog jau per pirmąjį bolševikmetį jis aktyviai buvo prisijungęs prie lietuvių partizanų, nes visada visa siela buvo priešingas nuožniajam komunizmui. Kaip gilus patriotas laikė savo šventą pareigą kovoti prieš paveržėjus, o ir naciams Lietuvą okupavus, tęsė partizaninę veiklą.

Likimas taip lėmė, kad vienišelis Mišauskų sūnus Raimundas, kuriam įkvėpė tautinį patriotizmą išauklėdami sąmoningą lietuvių, kovojančių visu jaunatvišku veržlumu mūsų ir angliškoje spaudoje prieš paveržėjus ir svajojęs nusileisti parašutu, laisvinant Lietuvą, nelėmtos ligos išstiktas, mirė anksčiau už tėvą, 1985 m. rugšėjo 11 d. Prieš mėnesį Raimun-

tamą Mabenka restorana. Vaišinantįs pabendrauta, prisimenant a.a. Algirdą ir a.a. Onutę Aglinskius. Daug ką prisiminė studijų draugai ir artimieji, o ypač jūrų skautijos nariai, nes a.a. Algirdas – vyresnis jūrų skautininkas nuo ankstyvos jaunystės iki pat išėjimo Amžinybėn buvo veiklus jūrų skautijoje, lygiai mylimas ir jaunų ir vyresniųjų. Trumpu žodžiu į jaunystės dienų įvykius prisiminimais nuvedė Korp! Sudavia kolega Algis Regis.

Prieš išsiskirstant, muz. Petras Aglinskas nuoširdžiai padėkojo visiems, dalyvavusiems jo tėvelio ir mamytės prisiminime. Visi vertino Petro ir Eglės pastangas, pagerbiant savo mirusius tėvelius, suteikti progą ir jų draugams šiame susitelkime dalyvauti.

IR

das buvo palaidojęs savo žmoną Sofiją, o mirusį sūnų tėvai apverkę ir palaidojo Šv. Kazimiero kapinėse, šalia jo žmonos kapo.

Sūnaus mirtis abu Mišauskus labai prislėgė. Velionis Zigmą pradėjo negaluoti širdimi. Man teko jį nuvežti pas gydytoją, kai su žmona buvome atvykę pas juos į Union Pier. Išlikę gyvi Antrojo pasaulinio karo metu per Berlyno bombardavimą 1945 m. vasario 3 d., išsislapstę nuo enkavedistų bei strubų, praėjė stovyklinio tremtinių gyvenimo vargus Vokietijoje, pateko Amerikon pergyvenė išveiktus įsikūrimo sunkumus, dirbdami fabrikuose ir įmonėse, jau džiaugėsi ramiu pensininkų gyvenimu, tačiau klasingoji liga vis silpnino velionio širdį, kuri staigiai nutraukė jo gyvybės siūlą. Amžinajam poilsiui Zigmą atsigulė šalia sūnaus Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Našlė Teofilė Mišauskienė velionio mirties metines numatė paminėti New Buffalo katalikų bažnyčioje lapkričio 29 d. 11 val. gedulingomis pamaldomis, o po to gedulo pietumis ištuštėjusioje jų sodyboje. Mielą Zigmą visada atsiminsime ir melsime Visagalį suteikti jo sielai amžinatvę aname, geresniame pasaulyje.

BRANGŪS TAUTIEČIAI

Kada Rusijos vadovybė iš paskutiniųjų stengiasi išlaikyti Rusijos okupacinę kariuomenę Lietuvoje ir stabdo jos atsitraukimą iš krašto. Visi Lietuvos žmonės, nepaisant pasaulėžiūrinių ar partinių/politinių įsitikinimų, turėtų susivienyti Lietuvos nepriklausomybei apginti ir demokratinę progresyviai valstybei sukurti.

Demokratinėje valstybėje tačiau piliečiai išsirenka labiausiai paveikią vadovybę valstybei apsaugoti ir bendrai gerovei kelti.

Lietuvos žmonės iš dalies tai bandė padaryti per spalio 25-tos rinkimus, tačiau tų rinkimų ligišioliniai duomenys, nenumatyti nei laimėtojams, nei pralaimėjusiems, kelia betgi daug rūpesčių, kuriais gyvena išeivija ir kuriais norime pasidalinti su Lietuvos rinkėjais.

Vakarų politiniai vertintojai ir išeivija labai stebisi balsuotojų pasirinkimu. Lietuva buvo pirmoji iš buvusių sovietinių respublikų, paskelbusi nepriklausomybę ir davusi laisvės kovos pavyzdį kitoms sovietinėms respublikoms, ir dabar pasirodė pirmoji gražinanti valdžion buvusios komunistų partijos žmones. Vakariečiai nemažiau stebisi, kad buvo parodytas toks nepasitikėjimas tiems Lietuvos vadovams, kurie nuo 1990 kovo 11 Lietuvą išvedė į laisvų suverenių pasaulio valstybių bendruomenę.

Mes manome, kad seimo ir vyriausybės galių atidavimas vienos, ypač šitokios praeities partijos daugumai yra Lietuvai ne-naudingas. Todėl kviečiame antrą turo rinkimuose lapkričio 15 atiduoti savo balsus už kandidatus, kurie nesurišti su sovietine nomenklatura, kurie nuo pat 1998 Atgimimo pradžios aiškiai pasisakė ir dirbo už pilną Lietuvos nepriklausomybę nuo Sovietų Sąjungos, kurie parems ekonominę reformą laisvos rinkos ir privačios nuosavybės pagrindu ir kurie užsienio politikoje stengsis tiek saugumo, tiek ekonominėje srityje integruoti Lietuvą į Vakarų pasaulį.

Lietuva eina per labai sunkų politinio ir ekonominio gyvenimo pertvarkymą. Pasaulyje nėra pavyzdžių, pamokančių, kaip geriausiai ir greičiausiai pereiti iš centralizuotos biurokratinės ekonomijos į laisvą ekonominę rinkos sistemą. Tai netrumpalaikis vyksmas. Ne-nuostabu tad, kad Lietuva turi didelių ekonominių sunkumų, kurių tačiau neįmanoma pašalinti, gyvenimą vedant senu keliu ir neieškant būdų išsivaduoti iš priklausomybės Rusijai.

Kartu su Jumis tikime Lietuvos šviesia ateitimi, kurią pasieksime tik visų Lietuvos žmonių ir išeivijos lietuvių įsijungimu į pilnos nepriklausomos valstybės apsaugojimo ir jos tobulinimo darbą.

Raginame visus, ypač anksčiau nebalavusius, aktyviai įsijungti ir atiduoti savo balsą už atkurta ir pilnai nuo sveltųjų išsilaisvinusią Lietuvą.

Amerikos lietuvių komitetas už demokratine Lietuvą

Mažai kas taip slėgia, kaip lapu nugrėbimas paskutiniam pievos nupjovimui.

Doug Larson

Pastabos ir nuomonės

UŽDAROMAS LIETUVOS VALSTYBĖS MUZIEJUS

Remiantis Lietuvos respublikos kultūros ir švietimo ministerijos įsakymu, Lietuvos Valstybės muziejus nuo 1992 lapkričio 1 d. reorganizuojamas į Lietuvos istorijos ir etnografinio muziejaus Naujaisiu laikų istorijos skyrių. Mes, Valstybės muziejaus darbuotojai, puikiai suprantame, kad ši reorganizacija lygi muziejaus uždarymui. 1992 spalio 28 d. įvykęs Lietuvos Valstybės muziejuje Vilniaus politinių kalinių ir tremtinių bendrijos, Lietuvos Laisvės Lygos, Kraštotyros draugijos, Lietuvos Konsultacinio seimo, Vilniaus miesto deputatų, Helsinkio grupės žmogaus teisėms ginti atstovų, istorikų, dalyvaujant radijo ir televizijos laikraščių korespondentams, susirinkimas nesutiko su šiuo Kultūros ministro sprendimu.

Lietuvos Valstybės muziejus yra metraštinių, vienas iš nepriklausomybės simbolių ir lietuviybės saugotojų ne tik Vilniuje, Vilniaus krašte, bet ir respublikoje bei užsienyje. Žinomas ir remiamas išeivijos, pelnė užsienio pripažinimą. Juo pasitiki ir jam siūnia eksponatus išeivija. Muziejus palaiko glaudžius ryšius su Amerikos lietuvių organizacijomis. Muziejus turi puikią VLIKo parodą „Pažink savo priešą komunizmą“, o dabar ryšium su Kolumbo 500 metų žygio jubiliejumi veikia didelė paroda „Lietuviai Amerikoje“, kur ypatingai pabrėžiama, kad išeiviai yra pilnateisiamis mūsų piliečiai, kuriems turime būti dėkingi už atklamumą ir pagalbą nepriklausomybės byloje. Muziejus savo fonduose yra sukaukęs daug medžiagos apie tautinį išsivaduojamąjį judėjimą XIX a., tarpukario Lietuvos

istoriją, sovietinę okupaciją, tremtinių, politikalių, rezistentų, disidentų, sausio 13-osios, parlamento gynybos, Medininkų tragedijos istoriją. Suprindamas keblią Lietuvos dailės muziejaus padėtį, kai jis neteko keletos pastatų, Valstybės muziejus išnuomavo jam du trečdalius ekspozicinio ploto. Dabar gi nuomininkai veža mus lauk. Nors ir turėdama mažai ploto, Valstybės muziejus gausiai lankomas, mėgstamas žmonių, tremtinių organizacijų, kurios taip pat išsikūrusios po muziejaus stogą. Apie muziejaus plačią veiklą liudija ir geri atsiliepimai svečių knygoje. Be to, daugumas lankytojų savo pageidavimuose siūlė plėsti ekspozicijas.

Ar tilps Valstybės muziejaus fondai Etnografinio muziejuje, kuris ir taip stokoja patalpų, bet tik parodų organizavimui, ne tik parodų saugojimui? Sunaikinus Valstybės muziejų ir įkuriant moderniojo meno galeriją, kaip norima padaryti, kyla klausimas, ar tikslinga ir taip sunkiais Lietuvos ekonomikai laikais švaistyti lėšas? Jeigu tai įvyktų, gaila muziejinių pasiaukojančio darbo. Jų dėka surinkta daug unikalių ekspona-

DIDELI LIGONINĖS PLANAI

Northwestern ligoninė paskelbė naujus savo įstaigos atnaujinimo planus, kuriems reikės skirti apie 600 mil. dolerių. Tai žymiai pagerins gydymo sąlygas, taipgi bus įvykdytas ligoninės pagrindinis atnaujinimas ir bus svarbus veiksnys Chicagos ekonominiame gyvenime.

A.†A. VIKTORAS ŽERONAS

Negailestinga mirtis atskyrė iš gyvųjų tarpo mūsų mylimą brolį 1992 m. lapkričio mėn. 14 d., sulaukęs 72 metų.

Velionis gimė Lietuvoje 1920 m. balandžio mėn. 26 d. Čikagoje išgyveno virš 40 metų.

Nuliūdę liko Lietuvoje gyvenantieji sesuo Rita ir brolis Algirdas su šeimomis ir kiti giminės.

Velionis nepaprastai vertino „Dainavos“ ansamblį, kuriame aktyviai dalyvavo nuo pat jo įsikūrimo.

Lietuvoje lankėsi vienuolika kartų.

Kūnas pašarvotas lapkričio 16 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette laidojimo namuose. Laidotuvės įvyks lapkričio 17 d. Iš laidojimo namų 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines ir palaidotas šalia savo mylimos Mamytės.

Nuoširdžiai kviečiame visus draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse. Vietoje gėlių pageidautume aukų „Lietuvos Vaikų Vilties“ fondui.

Liūdi sesuo Rita ir brolis Algirdas su šeimomis, kiti giminės ir draugai.

A.†A.

ELIZABETA TREINAVIČIENEI

gyvenusiai Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje, iškeliaujus į Amžinybę, liūdi Lietuvoje pasilikę artimi giminės: sesuo EUGENIJA RALIENĖ su šeima ir brolis JUOZAS GUDELIS, dėkodami visiems laidotuvių dalyviams, palydėjusiems velionę į paskutinę kelionę.

Sesuo ir brolis

**INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS**

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ZABAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

5825 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

tų, paruoštos vienintelės Lietuvoje ekspozicijos. Taip pat nu-trūktų užsimezgę ryšiai su užsienio lietuviams, prarastume pasitikėjimą. O juk buvo tokie planai! Skaudu! Mes — muziej-ninkai — visada tikėjome, kad mūsų muziejus — tai Atgimimo

ir Nepriklausomybės simbolis. Šiuo metu naikinti („reorganizuoti“) Valstybės muziejų, manytum, yra netikslinga ir nuostolinga.

Skirmantė Jakštaitė
Lietuvos Valstybės muziejaus mokslinė bendradarbė.

A.†A.

ALFAS JUOZAS SIMONAITIS

Gyveno Rockford, Illinois, anksčiau Chicagoje.

Mirė 1992 m. lapkričio 4 d., eidamas 79-sius metus.

Gimė Lietuvoje, Pamūšio kaime, Joniškėlio valsč., Biržų apskr. Amerikoje išgyveno 43 metus.

Velionis priklausė: LST Korp! Neo-Lithuania, LLKS, Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai, Chicagos lietuvių Tautiniams namams, Tautos Fondui, ALT Akademiniams sambūriui ir kt.

Nuliūdę liko: žmona Aldona Stonytė-Simonaitienė, dukra Audronė ir žentas dr. Andrius Gaiziūnai, vaikaičiai — Audra ir Andrius Gaiziūnai, brolienė Adelė Simonaitienė, kolegos neolituanai ir kiti artimieji.

Laidotuvių tvarka:
Šeštadienį, lapkričio 21 d. 10:00 val. ryto, pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont Ave., Chicago.

Po pamaldų, 11:00 val. ryto Chicagos lietuvių Tautiniuose namuose atsisveikinimo valandėlė.

Iš LT namų Velionio palaikai palydimi į Chicagos lietuvių Tautines kapines (Kean ir 82 gatvių sankryža, Willow Springs, Ill.).

Maloniai kviečiami visi Alfo J. Simonaičio artimieji ir draugai dalyvoti jo laidotuvėse.

Zmona Aldona Simonaitienė, dukra Audronė, žentas dr. Andrius, vaikaičiai Audra ir Andrius Gaiziūnai, brolienė Simonaitienė, kolegos neolituanai ir kiti Velionio artimieji.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:

11028 Southwest Hwy. • Palos Hills

9236 S. Roberts Rd. • Hickory Hills

2424 W. 69 St. • Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.

Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

APLINK MUS

x Stebėdami įvykius Lietuvoje, vieningai turime pritarioti žurnalistui Jurgiui Janušaičiui, kuris rašo: „Teikdami paramą Lietuvai, neužmirškime išsivijos“. Šiuo metu ypatingai pagalba yra reikalinga dienraštis „Draugas“. Nepamirškime „Draugo“. Atsiliepkime į vėjus komiteto prašymą ir pagal išgales siųskime savo aukas „Draugo“ administracijai, už tai bus dėkinga visa šviesi lietuviška visuomenė.

x Pal. Jurgio Matulaičio misijos Lemonte metinis parapietų susirinkimas bus atei- nantį sekmadienį, lapkričio 22 d., tuoj po 11 val. pamaldų. Trumpa informacinė programa. Visi misijos nariai ir norintieji jai priklausyti kviečiami dalyvauti.

x Pranė Masilionienė Laisvalaikio darbų parodoje, kuri vyks Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje lapkričio 20-23 d., išstitys kelis savo pieštus paveikslus. Parodą dalyvauja mūsų menininkai-mėgėjai su savo laisvalaikio užsiėmimais. Kviečiame atvykti ir juos pamatyti.

x Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje lapkričio 22 d., sekmadienį, 12 val. šv. Mišias aukos kun. dr. V. Rimšelis, MIC, už a.a. Gedimino Mickevičiaus sielą, minint mirties mėnesio sukaktį.

x BALFas, išsišakojęs po visą pasaulį, kur tik lietuvių esama, užverstas prašymais padėti ir nelaimė ir varga atsidūrusių tėvynainiams. Daug senelių ir ligonių vargsta ir Sibire. Reikalinga pagalba Lenkijos lietuviams, taip pat Lietuvos tremtiniams bei politiniams kaliniams. Balfas siūnia vaistus ir medikamentus. O kiek daug našlaičių ir pamestinukų! Susilydyme jų širdis ir kūnas. Tebūnie ir jiems linksmenės Kalėdos. Aukokime Balfui pinigais, drabužiais. Senutė, gavusi keptuvę ir taukų, rašo: „Pirmą kartą ir aš kaip žmogus pasikepsiu bulves!... Aukokime Balfui šiltomis rankomis.“

x Chas. A. Zavaras iš Waterford, MI, su auka pridėjo ir laiškėlį (anglų kalba): „Kadangi esu pensininkas, negaliu daugiau vėjui aukoti, bet padariau jūsų vėjus laisko kopijas ir išdalinu kitiems pažįstamiems lietuviams. Tikiuosi, kad jie atsilieps su auka“.

x Lietuvos Vaikų Viltis komitetas kviečia lietuviškąją visuomenę dalyvauti pirmoje Lietuvos Vaikų Viltis vakaronėje, kuri įvyks ketvirtadienį, š.m. lapkričio mėn. 19 d., 7 val. vak., Seklyčios salėje, 2711 W. 71st St., Chicago, IL. Vakaronės tikslas – supažindinti visuomenę su Lietuvos Vaikų Viltis atliktais ir atliktiniais darbais ir su į JAV atvažiuavusiais gydytis Lietuvos vaikais, tėvais. (sk)

x ŽAIBAS ketvirtį metų garantuoti ir patikimai ruošiasi užsienietiškas maisto prekes pristatyti Lietuvoje ir namus laiku Kalėdų šventėms! Penkiolikos pakietų pasirinkimas! Kalėdiniai užsakymo priimami iki gruodžio 10-tos dienos. Kreiptis: „ŽAIBAS“, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, tel. 708-430-8090. (sk)

x Prel. Ladas Tulaba, atvykęs iš Romos į Ameriką, šiuo metu yra apsišokusis marijonų vienuolyne, kur išbus iki šios savaitės pabaigos. Vienuolyno telefonas yra: (312) 767-1687.

x Ona Keraminienė, gyv. Rockford, IL, dalyvaus Laisvalaikio darbų parodoje su savo kūryba. Paroda vyks Jaunimo centre Chicagoje nuo lapkričio 20 iki 23 dienos. Ją rengia Jaunimo centro Moterų klubas. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir pasigėrėti darbščiu lietuvių darbais.

x Lemonte, pal. J. Matulaičio misijoje, vaikučių pirmoji Komunija bus 1993 m. balandžio 25 d. Maironio mokykloje vaikučiai jau yra ruošiami ses. Margaritos.

x Lietuvių Operos šių metų laimingieji buvo išrinkti tradiciniai baliaus metų lapkričio 14 d. Jaunimo centre. Šimto dolerių vertės bilietą turėjo Baly Kondratas iš Quaker Hill, CT, pusantro šimto L. Ramanaukas iš Oak Lawn, IL, o dviejų šimtų penkiasdešimties bilietą A. ir V. Marchertas iš Downers Grove, IL. Penkių šimtų dolerių vertės bilietą įsigijo Joanne Nausėda iš Lemont, IL. Tūkstančio dolerių vertės bilietą turėjo dr. L. O. Griniūtė iš Chicago. Operos valdyba nuosirdžiai visiems, kurie pirkė ir platino bilietus, dėkoja už paramą šiam dainos meno vienietui.

x Dr. Vilija Kerelytė ši penktadienį, lapkričio 20 d., 7:30 val. vak. Lietuvių centre, Lemonte, vyksiančioje vyr. skaučių ir skautininkių „Sietuvos“ draugovės suveigoje kalbės tema „Tinkama mityba ir mankšta“. Visos Lemonte ir apylinkėse gyvenančios skautininkės ir vyr. skautės kviečiamos dalyvauti.

x Dr. Tomas Remeikis ši penktadienį, lapkričio 20 d., Filisterių skautų sąjungos vakarieneje-suveigoje, „Seklyčios“ restorane, kalbės tema „Rinkimai JAV-se ir Lietuvoje – keletas pastabų“. Dalyviai renkasi 6:30 v.v. Vakariene – 7 v.v. Visi Akademinių Skautų sąjūdžio nariai – ASD tikrosios narės, Korp! Vytis ir filisteriai, jų šeimų nariai ir draugai kviečiami. Apie dalyvavimą pranešama fil. Audriui Remeikiui.

x Marija Edelis iš Phoenix, AZ, siūsdama savo auką „Draugo“ vėjus proga, priduria: „Mielas „Drauge“, lankykite mane ir toliau!“

x Lietuvos Ambasados Maskvoje patarėjas Raimundas Jurevičius kalbės ALIAS Čikagos skyriaus narių susirinkime, kuris įvyks lapkričio mėn. 20 d., penktadienį, 7 v.v., Balzeko Kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski, Chicagoje. (sk)

x G.T. INTERNATIONAL prezidentas Algis Grigas išvyko į Lietuvą su „TRADE MISSION“ grupe, ŽYMAIS AMERIKOS PRAMONĖS IR VERSLO ŽMONĖS. Vyks susitikimai ministerijose, ir pirmą vakarą grupė priims Amerikos ambasadorius Lietuvoje, Darryl Johnson. Šie amerikiečiai tikisi grįžti užmezgę stiprius ryšius ateities darbams. (sk)

x KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami KAS SAVAITĖ per Transpak firmą. 59 ct. už svarą virš 100 svarų. Minumumas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

1968-1972 mokslo metais dirbę Kr. Donelaičio aukštesniojoje lit. mokykloje mokytojai ir klasių globėjai; sėdi (iš kairės): Stefa Burokienė, Birutė Drugienė, dir. Julius Širka, Bronė Stravinskienė, Irena Šerelienė; stovi (iš kairės): Sofija Kunstamienė, Sofija Jelionienė, Vytautas Gutas, Irena Rimavičienė. Nuotr. Dainos Čyviėnės

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VISŲ ŠVENTŲJŲ IŠVAKARĖS – „HALLOWEEN“

Chicagos Lituanistinės žemesnios mokyklos mokiniai susirinko Jaunimo centro mažoje salėje pasilinksinti ir pasirodyti vienas kitam kaukes, paruoštas amerikietiška šventei, Halloween. Baigiantis pamokų laikui, jie persirengė į kaukes ir, muzikos mokytojai Ričardui Sokui lydint su muzika ir daina, vaikai pradėjo žaidimus. Su mokytoju ir tėvelių pagalba mokinukai žaidė įvairius žaidimus ir pasidalino saldainiais. Tai buvo geras būdas vaikams surišti savo lietuvišką praeitį su amerikietišku gyvenimu.

Dabar labai sunku vaikams išaiškinti, kodėl jie turi būti mokykloje šeštadieniais, kai jų draugai tinginiauja ar žaidžia. Įvedant dalį to kito gyvenimo ir parodant, kad tie du pasauliai gali labai gražiai vienas su kitu sutikti, mums padeda vaikus išlaikyti lietuviškais jų širdyse. Dabar lengviau paaiškinti apie tą tolimą kraštą Lietuvą dėl to, kad net visas pasaulis daugiau apie ją žino. Aiškiname, kad reikia mokytis lietuviškai kalbėti ir rašyti, kad galėtume laisvoje Lietuvoje susikalbėti. Dabar gyvename išsisklaidę, ne mažose telkiniuose kaip anksčiau. Mūsų vaikai išsivėlia ir mokyklos sportą ir į kitus užsiėmimus. Mums reikia visa tai suprasti ir priimti. Tik dabar dar įvairniais būdais mes turime stengtis jiems paaiškinti, kodėl jie turi neužmiršti savo protėvių žemės.

Chicagos lituanistinėje mokykloje darbas vyksta smarkiu tempu. Mokiūnių skaičius vis didėja, nes kiekvieną savaitę daugiam mokiūnių prisirašo. Džiaugiamės, kad tėveliai sugrįžta į mokyklą ir stengiasi

x Nuo \$675 iki \$735 skrydžiai ten ir atgal iš Chicago į Vilnių! Bilietus reikia įsigyti iki lapkričio 30 d., o juos panaudoti – iki 1993 m. kovo 31 d. Kreiptis: American Travel Service, tel. 1-708-422-3000. (sk)

x Kalėdiniai siuntiniai į Lietuvą dar priimami iki lapkričio 18 d. Kreiptis į Baltia Express, tel. 1-800-SPARNAI arba 312-284-6449. (sk)

x Lietuviška šeima, gyvenanti netoli Vašingtono ir Baltimorės, ieško prižiūrėtojos dviems priešmokyklinio amžiaus vaikams. Alga pagal susitarimą ir butas bei išlaidos. Tel. 410-796-8430. (sk)

jas išlaikyti. Tikimės, kad visu pastangomis ateitis mums šviesi, kad dar galime išlaikyti lietuviybę už Lietuvos ribų.

Dabar mokykla ruošiasi Kalėdų eglutei, į kurią kvies ir visuomenė. Mokiniai kuria, rašo, piešia. Išleisime mokyklos laikraštėlį ir dalyvausime konkursuose.

d.d.

SUSIKAUPIMO POPIETĖ SEKLYČIOJE

Lapkričio 4 d. programą pradėjo E. Sirutienė, pasveikindama gausų būrį šalčio nepabūgusių svečių ir pristatydama kun. Algirdą Palioką, SJ, pradėti šią susitelkimui skirtą popietę.

Kun. A. Paliokas priminė mums mūsų būties čia žemėje paskutinį tašką, kuris irgi yra paslaptis, kaip ir pats gyvenimas. Nors tai mus baugina, bet turėtume artėti į šį gyvenimo tašką be baimės. Kalbėtojas suminėjo nemažai pavyzdžių, paimtų iš dr. Moody knygos „Gyvenimas po gyvenimo“, kurios mašinėle perrašytus lapus dar senais laikais žmonės platindavo Lietuvoje. Toje knygoje yra surinkta daug pasisakymų iš žmonių, kurie buvo kliniškai mirę ir grįžo į gyvenimą. Dauguma pasakoja jautęsi labai gerai: juos apgaubiant šviesa ir neapsakomas jausimas. Taip gera tame pasaulyje, į kurį jie suprasti ir priimti. Tik dabar dar įvairniais būdais mes turime stengtis jiems paaiškinti, kodėl jie turi neužmiršti savo protėvių žemės.

Toliau Onutė Lukienė gražiai paskaitė du A. Kašiubienės eilėraščius: „Vėlinės“ ir „Vėlinių naktį“.

Po to kalbėjo Socialinių Reikalų tarybos vicepirm. Julija Saulienė apie karitatyvini darbą Lietuvoje dirbančias moteris. Caritas ten įkurtas Kaune 1990 m. balandžio viduryje. Įkurtuvių proga kalbėjęs vysk. (dabar kardinolas) Sladkevičius priminė, kad „Lietuva – tai ne vien debesėliai, lankos, žiedai, Nemunėlis, ar Neris, bet tai kiekvienas žmogus, kiekviena širdis“. „Mes pašaukti į naują pradžią“ nešti „meilės ir šviesos spindulius“. Lietuvos Caritas vadovauja ses. dr. A. Pajarskaitė. 1991 m. gegužės 23 d. Caritas įsijungė į Tarptautinę Caritas organizaciją. Caritas veikla apima 4 sekcijas: šeimos, žmonių auklėjimo ir vaikų globos, tautinės bendrijos atgavimimo ir žmonių vargo lengvinimo. Lietuvos Caritas veikla remia ir išsivija. Chicagoje moterys, susizavėjusios Caritas veikla, įsteigė Chicago Caritas

siuntė siuntinius pagalbai. Kun. Linkevičių žmonės vadina antruoju Don Bosco. Jis globoja jau 20 vargšų vaikų. Jam padeda 2 seselės. Chicago Caritas nusiuntė aprangos. Iš tų vaikų 8 mergaitės gyvena su senutėmis ir joms padeda nueiti į bažnyčią, priveda prie šv. Komunijos ir k. Ten yra labai gražus bendravimas tarp jaunujų ir senūčių!

Telšių katalikų gimnazijai, lankomai žemdirbių vaikų, kurie šeštadieniais ir religines pamokas eina kiaurais batais 7-8 km, buvo nusiųsta 150 porų batų, 300 porų kojinių ir kitos aprangos.

Savo išsamų ir nuosirdų pranešimą J. Saulienė baigė sušelpų gimnazistų gražiu padėkos laišku.

E. Sirutienė padėjo kun. A. Paliokui ir J. Saulienei ir pakvietė visus pasigardžiuoti skaniais Seklyčios pietumis.

Taip ir vėl dar viena trečia diena popietė nubėgo praeitin, atnešusi dvasinės atgaivos ir jaukumo popietė lankytojams. Aldona Šmulsktienė

PRISIMINĖM MURISIAS NARES

Lapkričio mėnuo skiriamas mirusiųjų prisiminimui. Tos minties vedama Moterų sąjungos centro pirm. Dalia Murray suruošė į Amžinybę iškeliavusių narių prisiminimą maldomis.

J. Mikutaitienė prieš pamaldas tautinėmis juostomis ir gėlemis gražiai papuošė bažnyčią. Visos narės giedojo giesmes, o tautiniais drabužiais pasipuošusios Sabina Henson, Bete Zibas ir Margarita Narvaišienė inėse Sąjungos vėliavą, Nuolatinės Pagalbos Motinos paveikslą papuošta. Savo maldose prisiminėm stėgėjas, daug kovojusias, kol gavo leidimą kurti Moterų sąjungą. Pagarba visoms pirmūnėms!

Šv. Mišias aukojo ir su mumis kartu giedojo kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC. Antrąją Moterų s-gos kuopa yra Cicero; jai vadovauja pirm. dr. Bronė Motušienė. Jai negalint dalyvauti, ją pavadavo Palmera Breidenbach. Ji perskaitė antrąs kuopos mirusių narių sąrašą.

Trečioji kuopa yra Marquette Parke; tai naujai susidariusi kuopa, vadovaujama pirm. dr. J. Danilevičienės. Jos visos yra jaunos ir pajėgios gražiai veikti.

20 Moterų s-gos kuopos narių, iškeliavusių į Amžinybę, sąrašą perskaitė Margarita Narvaišienė. Buvo paminėti ir dvasios vadai. Pirmasis prelatas A. Bricka ir kiti; paskutinis – kan. P. Juknevičius. Išvardintos visos buvusios pirmininkės iš paskutiniųjų – M. Paukštienė ir E. Širvinskienė ir ilga eilė mirusių narių. 20 kuopa dar ir dabar veikli, turi daug narių.

75 kuopa priklauso Šv. Kristinos parapijai, jas globoja kun.

J. Velutis. Mirusiųjų sąrašą perskaitė pirm. Br. Nedzveskas. 46 kuopos mirusiųjų narių sąrašą perskaitė Bete Zibas.

Mirusiųjų sąrašus padėjusios prie altoriaus, meldėmės. Po pamaldų visos ir visi rinkomės į salę, kur buvo paruošti užkandžiai. Visos susirinko ir šnekučiavosi, gurkšnodamos kavą. Moterų Sąjungos centro valdyba pasiliko posėdžiui ir ilgai svarstė naujų įstatų ir suvažiavimo reikalus.

Gr. M.

MOTERŲ RANKDARBIŲ PARODA

Lietuvės moterys visuomet skyrė ypatingą dėmesį savo pačių ir savos aplinkos gražinimui. Audė, siuvo, siuvinėjo drabužius, spalvingomis juostomis, rankų darbo rankšluosčiais ir audiniais puošė seklyčių sienas ir stalus. Nors ir labai užimtos kasdieniniais ir niekad nesibaidančiais ūkiu darbais, lietuvis vis dėlto atrado laiko rankdarbiams. Daug ko jos išmoko ir pasisėmė iš senolių skrynijų, bet dar daugiau laiko skyrė sukurė ir išugdė savo pačių lakios vaizduotės, sumanumo ir darbštumo dėka. Rankdarbiams skirtas laikas teikė sielai ramybę ir buvo poilsio ir atsipalaidavimo išraiška.

Dabar, kai gyvenimas moteriai pasidarė kur kas lengvesnis, nes pagalbą atėjo modernioji technologija, atsitiko kažkas nelaukto – staiga sumažėjo laiko! Šiomis dienomis reiki kuri „tebeturi laiko“ rankdarbiams, nors visos jais gėrisi, grožisi ir juos labai vertina.

Šių metų gruodžio 5 ir 6 dienomis, tarp 10 v.r. ir 6 v.v., Lietuvių centre, Bočių salėje, Lemonte, vyks Moterų rankdarbių paroda. Ją rengia Lietuvių centro kultūrinių renginių komitetas, vadovaujamas Bronės Nainienės, centro valdybos vicepirmininkės kultūriniams renginiams. Renginių komitetas susikūrė 1988 metais ir iki šių metų pabaigos su sutelkęs centro paramai 30 tūkstančių dolerių. Kultūrinių renginių apimtis: koncertai, vaidinimai, paskaitos, įvairūs filmai. Kasmet ruošiamos Kūčios ir Velykų stalas. Ateityje yra pramatyti kursai – pamokos šventinio maisto gaminiui, stalo paruošimo, papuošimo ir pan.

Visi aukščiausi suminėti renginiai susilaukė gražaus atgarsio. Susidomėjimas rankdarbių paroda, ypač jaunesniųjų moterų tarpe, taip pat didelis. Vyriausios amžiumi savo rankdarbius parodys: Julija Brazienė – 92 m., Marcelė Rudaitienė – 87 m. ir Bronė Variakojienė – daugiau 80 m. amžiaus. Tačiau ne visos dalyvaujančios šioje rankdarbių parodoje yra pensininkės – „bedarbes“. Dalyvauja ir jaunos.

Lietuvių centro renginių komitetas maloniai kviečia parodoje su savo rankdarbiais dalyvauti visas Chicagos ir priemiesčių lietuves moteris. Norma parodyti ir supažindinti jaunesniąją kartą su lietuvių moterų tradicija – savo laisvalaikį praleisti kūrybingai – piešiant, mezgant, siuvant ar siuvinėjant.

Informacijai ar negalinčias savo rankdarbių pristatyti prašoma skambinti Irenai Kriaučiūnienei (708) 301-8183.

Lietuvių centro kultūrinių renginių komitetas laukia visų Lemonte gruodžio 5-6 dienomis. Apžiūrėjus rankdarbių parodą, bus galima įsigyti ir komiteto narių gaminius.

Ritonė Rudaitienė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

Chicagos lituanistinės mokyklos mokinės (iš kairės): Lina Doviailaitė, Audra Brooks ir Alina Meilytė Kaukių dienos renginyje džiaugiasi savo gražiais kostiumais. Nuotr. M. Vidzbeilo